

**A Europa,
drets i
llibertats**

**Eleccions
al Parlament
Europeu 2019**

Programa electoral

**ESQUERRA
REPUBLICANA**

PROGRAMA ELECCIONS AL PARLAMENT EUROPEU 2019

ÍNDEX

1. UNA EUROPA SOCIAL, ECOLÒGICA I DE LES LLIBERTATS.....	2
Quinze prioritats per a una altra Europa.....	3
2. UNA EUROPA AMB DRETS SOCIALS.....	5
2.1. Drets socials i drets laborals.....	5
2.2. Drets de les dones i igualtat de gènere.....	8
2.3. Drets de les persones LGBTI.....	10
2.4. Polítiques de joventut.....	11
2.5. Migracions, refugi i asil.....	13
3. UNA EUROPA REFERENT DE SOSTENIBILITAT I DE QUALITAT DE VIDA.....	17
3.1. Lluita contra el canvi climàtic i transició energètica	17
3.2. Biodiversitat i protecció dels hàbitats naturals.....	19
4. UNA EUROPA DINÀMICA AL SERVEI DEL PROGRÉS I DEL BENESTAR.....	22
4.1. Governança econòmica i monetària	22
4.2. Suport a l'economia productiva i a l'ocupació de qualitat.....	24
4.3. El sector primari.....	26
4.4. Recerca i innovació.....	28
4.5. Tecnologia i mercat únic digital.....	31
4.6. Política comercial.....	33
4.7. Justícia fiscal	35
4.8. Una Europa creativa.....	38
5. EUROPA, UN ACTOR GLOBAL RELLEVANT, COHERENT I SOLIDARI.....	41
5.1. Acció exterior.....	41
5.2. Relacions Euromediterrànies.....	45
5.3. Defensa europea.....	46
5.4. Cooperació al desenvolupament.....	48
6. UNA EUROPA DEMOCRÀTICA I DIVERSA QUE PROTEGEIXI ELS DRETS FONAMENTALS I L'AUTODETERMINACIÓ.....	50
6.1. Drets fonamentals i dret a l'autodeterminació	50
6.2. Diversitat i plurilingüisme.....	52
6.3. Transparència i lluita contra la corrupció	55
6.4. La reforma democràtica i institucional de la Unió.....	56

1. UNA EUROPA SOCIAL, ECOLÒGICA I DE LES LLIBERTATS

La Unió Europea ha de fer front a grans reptes, alguns dels quals fa anys que arrossega: la generació de bases sòlides per a un desenvolupament socialment i mediambientalment sostenible, inclusiu i just; la gestió de la immigració i el refugi; l'auge de l'euroescepticisme i de l'extrema dreta; el retrocés en drets i llibertats fonamentals. La Unió no ha estat capaç de gestionar amb valentia aquests problemes. Ha estat més preocupada pel control del dèficit i el deute, per les mesures d'austeritat i pel tancament de fronteres que per la lluita contra la desigualtat, contra el canvi climàtic o a favor dels drets humans. Això ha fet que molt ciutadans percebin la UE com una realitat llunyana, al servei dels interessos dels estats membres i dels poderosos, ineficaç, distanciada dels problemes reals de la gent i cada cop més allunyada dels seus valors fundacionals. A més, la seva gestió de la darrera gran crisi econòmica, carregant a esquena dels més febles els costos de l'ajust, ha depauperat la UE i ha tingut per efecte l'emergència de la xenofòbia, l'euroescepticisme i el populisme.

Tanmateix, no es poden confondre les institucions amb els polítics que les governen, majoritàriament de dretes fins a la data, ni es pot obviar el fet que els reptes globals que afrontem, com ara els efectes de la mundialització econòmica, el canvi climàtic i els fluxos demogràfics, demanen una resposta igualment global. En conseqüència, la UE és necessària; però necessitem una altra UE.

Cal, doncs, reformar Europa, i fer-ho en profunditat, revisant i canviant allà on calgui els seus tractats fundacionals per tal de derogar principis que han fet més mal que bé, com ara el límit al dèficit públic i la inevitable deriva austericida que suposa, i, dins la unió econòmica i monetària (UEM), l'asimetria d'una política monetària centralitzada i una política fiscal descentralitzada, que ha obert la porta a una competència fiscal deslleial entre els estats membres. Assentar les bases per a una prosperitat inclusiva esdevé la clau de volta d'una nova Europa.

Des d'Esquerra Republicana treballem per una Europa diferent, més democràtica, socialment més justa, ecològicament sostenible, més integradora i amb els valors fundacionals de la UE com a estandard de totes les seves accions i polítiques. Per nosaltres el debat no és Europa sí o Europa no, sinó quina Europa volem. I ho tenim clar: volem una Europa que protegeixi i actualitzi l'estat del benestar; una Europa feminista; una Europa que vegi en la transició ecològica la clau de la nostra prosperitat futura i la clau de la nostra solidaritat vers les generacions futures; una Europa que tingui com a objectiu explícit, i no només retòric, la reducció de disparitats, les actuals i les acumulades en els darrers anys, entre territoris i entre persones; una Europa que esdevingui un actor rellevant, responsable i coherent en l'àmbit internacional, on el Parlament –que és la representació més directa de la ciutadania europea– tingui més capacitat de decisió i on les institucions estiguin al servei de les persones i no només dels estats.

Volem més Europa, una Europa federal, social, feminista, més democràtica, dels pobles, una Europa solidària, justa i sostenible que planti cara a l'ascens de l'extrema dreta i la dreta extrema, que sigui un mur de contenció contra els que ens volen imposar una regressió en drets i llibertats. Volem més Europa per afrontar els reptes globals que cap estat pot resoldre aïlladament, però també una Europa més descentralitzada, que compleixi amb el principi de subsidiarietat, que permeti a l'administració més propera possible donar solucions als ciutadans. Una descentralització que ha d'anar més enllà dels estats membres i que ha de reconèixer el paper dels governs locals i regionals.

Una Europa, també, que entengui com una via d'enfortiment i creixement federal la regulació dels processos d'"ampliació interna", és a dir, la determinació de les garanties i els requisits més adequats per donar sortida a demandes d'autodeterminació com les d'Escòcia i Catalunya, amb voluntat democràticament acreditada. La UE ha de reconèixer el dret a l'autodeterminació dels seus pobles, perquè només així pot garantir un projecte que realment ens uneixi en la diversitat. Així mateix, la UE no pot mirar cap a un altre lloc davant vulneracions dels drets més bàsics dels seus ciutadans per part dels estats membres, ja sigui a l'Estat espanyol amb l'1 d'octubre i la repressió posterior, o a Hongria, Polònia o Romania.

Per poder construir aquesta Europa que volem, cal participar-hi activament i constructivament, implicant-nos en els grans debats i aportant solucions. Tanmateix, també cal denunciar amb veu clara i de manera contundent quan a Europa es vulneren drets fonamentals i no es reacciona, quan la bretxa social s'amplia, quan la UE no funciona de manera prou transparent, quan els estats no compleixen amb els compromisos per acollir refugiats, quan no s'avança en la lluita contra rellotge contra el canvi climàtic, quan els interessos comercials perjudiquen els consumidors o fan malbé el medi ambient.

Precisament perquè creiem que una altra UE és possible i necessària, no podem deixar la Unió en mans d'aquells que la volen afeblir o d'aquells que, des dels lideratges de les diferents institucions, l'allunyen cada cop més, a la pràctica, dels ideals i els objectius dels seus fundadors, que per nosaltres són plenament vàlids.

Quinze prioritats per a una altra Europa

1. **Un instrument vinculant de control i protecció de la democràcia**, els drets i les llibertats fonamentals a tots els estats membres.
2. **Una Europa que respecti i faci respectar l'exercici del dret a l'autodeterminació.**
3. **Convergència a l'alça en protecció social i en drets** i mecanisme europeu d'emergència social.
4. **Una Europa feminista** que treballi per la igualtat efectiva i combati la violència de gènere.
5. **Una Europea oberta i solidària** amb vies d'accés legals i segures per fer front a l'Europa fortalesa.
6. **Una governança econòmica orientada a garantir l'estat del benestar**, amb la superació del pacte d'estabilitat actual mitjançant un pacte per la prosperitat inclusiva que, entre d'altres, inclogui un pla europeu d'inversions públiques socials i ecològiques finançades per un pressupost europeu reforçat.
7. **Un pla energètic per a Europa**: sistema energètic 100% renovable i altament eficient per al 2050.
8. **Una política comercial justa** que posi al centre els acords climàtics de París i l'agenda 2030 per al desenvolupament sostenible.
9. **Convergència en polítiques de R+D+I** fins al 3,5% del PIB a través d'un pla estratègic per a la recerca i la innovació a Europa.
10. **Una PAC verda, justa, moderna** i amb un disseny territorial per aprofitar tot el potencial del sector primari als Països Catalans.

11. **Una política fiscal europea** que impedeixi la competència deslleial entre estats membres i una agència europea per combatre el frau fiscal transnacional i el blanqueig de capitals.
12. **No a la militarització del pressupost europeu**; sí a una UE rellevant, coherent i solidària en l'escena internacional.
13. **El català, llengua oficial** i de ple dret a la UE.
14. **Presa de decisions transparent al Consell de la UE** i registre obligatori de grups de pressió.
15. **Una Europa federal**: un Parlament amb iniciativa legislativa i superar la unanimitat dels estats en la presa de decisions per fer avançar l'Europa política.

2. UNA EUROPA AMB DRETS SOCIALS

2.1. Drets socials i drets laborals

No hi pot haver un projecte europeu de futur si aquest no preveu la justícia social, és a dir, la lluita contra les desigualtats i la construcció d'una societat més equitativa i inclusiva. Volem una Europa on les polítiques socials tinguin, almenys, el mateix valor que les polítiques econòmiques, monetàries i comercials.

L'abril del 2017, la Comissió Europea va adoptar l'anomenat Pilar Europeu dels Drets Socials, que conté vint principis en tres àrees principals: la igualtat d'oportunitats en l'accés al mercat de treball, unes condicions de treball justes i protecció social i inclusió. Des d'Esquerra Republicana celebrem aquest tímida impuls cap a una Europa més social i des de la seva aprovació hem treballat i seguirem treballant perquè no sigui només una declaració de principis i bones intencions, sinó perquè les directives i altres normes que es derivin d'aquest pilar siguin efectives per aconseguir avançar cap a l'Europa del benestar.

Tanmateix, cal anar molt més enllà. L'Europa social no pot deixar de banda aquella part de la ciutadania que, pel motiu que sigui, no pot ser activa en el mercat de treball. La feminització de la pobresa és una de les problemàtiques socials més preocupants, ja que afecten la meitat de la població europea. Mesures per reduir la bretxa salarial i de pensions i per posar fi a les discriminacions per raó de gènere en l'àmbit del treball, així com per posar fi als casos d'assetjament sexual en aquest àmbit són clau per aconseguir aquesta societat del benestar per la qual treballem.

El mercat laboral és cada vegada més heterogeni. Els treballadors i treballadores interrompen la seva activitat laboral per formar-se o per cuidar familiars, i cada vegada més hi ha treballadors autònoms, teletreball i contractes atípics. La normativa en l'àmbit del treball i les prestacions socials s'ha d'adaptar a aquesta realitat.

Els drets socials bàsics han de ser accessibles per a tota persona resident a la UE, no només per als ciutadans de la Unió Europea, i independentment de la seva situació laboral i/o administrativa. Els drets socials reconeguts a la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea s'han de garantir a tots els estats membres i per a tots els residents en territori europeu, sense supeditar-los a condicions econòmiques.

Finalment, tindrem especialment en compte els col·lectius més desfavorits per facilitar tant el seu accés al mercat de treball en condicions justes com les prestacions socials que requereixin per poder viure en unes condicions dignes. Aquests col·lectius són també els que més risc de pobresa tenen, i només amb polítiques d'ocupació destinades a aquests col·lectius i amb les prestacions necessàries assegurarem que no caiguin en l'exclusió.

Què proposem:

- Establir una renda mínima per a tots els estats membres a través d'una directiva marc que assegurui la protecció social a tots els europeus al llarg de la seva vida.
- Assegurar, mitjançant una normativa europea, que tots els estats membres tenen un salari mínim per sobre del llindar de pobresa. Actualment, hi ha diversos estats membres que no tenen un salari mínim fixat per llei i d'altres que, malgrat tenir-lo, és inferior al llindar de risc de pobresa.

- Limitar els salaris, tant públics com privats, i establir màxims a raó d'1:12. Així mateix s'ha de fomentar el repartiment real del treball, limitant les hores extres i tendint a les jornades de 35 hores setmanals.
- Reduir la bretxa salarial entre homes i dones de manera determinant en tots els estats membres de la UE, a través, entre d'altres, de mesures de transparència dels salaris.
- Crear un nou mecanisme d'emergència social per garantir que qualsevol persona resident a la Unió Europea té accés a les necessitats bàsiques en nutrició, energia i habitatge.
- Fomentar la universalització dels sistemes sanitaris arreu d'Europa i tendir a la convergència a l'alça entre els sistemes sanitaris dels diversos estats membres.
- Assegurar que el dret a l'habitatge és concebut arreu de la UE com un dret bàsic i implementar mesures que facin augmentar el lloguer social i els ajuts públics a l'habitatge.
- Assegurar que tant els impostos com els drets de seguretat social han de ser individuals i no familiars per tal d'aconseguir la igualtat de gènere i la independència i l'apoderament de tots els europeus i europees.
- Promoure el treball a distància voluntari i en unes condicions dignes per afavorir no només el reequilibri territorial i l'estalvi energètic, sinó també per millorar la conciliació entre vida privada i la vida laboral.
- Fomentar les polítiques de flexibilitat laboral posant l'interès de les persones treballadores al centre d'aquestes polítiques i amb l'objectiu d'ajudar a la conciliació laboral.
- Continuar avançant en el terreny de les baixes dels progenitors i persones cuidadores, ja que malgrat l'actual proposta d'introduir a tots els estats membres la baixa remunerada de paternitat i la baixa de persones cuidadores, encara ens queda camí per recórrer. Les baixes han d'incloure els autònoms i treballadors atípics, les baixes dels progenitors s'han d'equiparar, han de ser no transferibles i s'han de remunerar al 100%.
- Assegurar que els serveis de cura a infants i persones dependents siguin accessibles i assumibles per a totes les famílies de tots els estats membres. Així mateix, les baixes per a cuidadors/es han d'augmentar fins a un mínim de 12 dies l'any i han de ser remunerades al 100%.
- Incloure, en el marc del Semestre Europeu, i per a donar compliment als principis del Pilar Europeu dels Drets Socials, indicadors de caràcter social que hauran de ser igual de vinculants que els indicadors econòmics que s'avaluen actualment.
- Incorporar en totes les propostes del Pilar Europeu dels Drets Socials la perspectiva de gènere com un element bàsic que assegurï la igualtat de tota la ciutadania. Així mateix, s'ha d'aprovar una estratègia per a la igualtat de gènere que avanci amb l'objectiu de l'estratègia anterior, que es va acabar el 2015.
- Assegurar la conciliació entre la vida privada i la feina tenint en compte l'heterogeneïtat en els models de família actuals. Això ha de permetre que cap infant es vegi condicionat pel fet de formar part d'una família no tradicional.
- Avançar cap a un model de pensions europeu que tingui en compte tot el cicle de vida laboral i no només els últims anys treballats. Els treballadors actuals canvien sovint de lloc de treball i de condicions laborals. Les pensions actuals no s'adapten a aquesta realitat. El sistema de pensions ha de ser universal i ha de garantir la protecció de la gent gran de la pobresa. La pensió mínima no es pot trobar per sota del llindar de pobresa de cada estat membre.

- Vetllar, des de la nova Autoritat Laboral Europea, per una harmonització a l'alça de les condicions de treball i el sistema de seguretat social i per una millor cooperació entre els estats membres.
- Adaptar la normativa europea en matèria de prevenció de riscos laborals a les noves formes d'organització del treball vinculades a l'ús intensiu de les TIC, com és el teletreball.
- Avançar en legislació que reforci en l'àmbit europeu la negociació col·lectiva, la cogestió empresarial i la informació als comitès d'empresa sobre el desenvolupament econòmic de la seva empresa.
- Implementació d'una reassegurança d'atur europea, que ha de servir com a ajut complementari als subsidis d'atur estatals en situacions de recessió. Aquest instrument s'ha de finançar a través del pressupost europeu, com a mecanisme estabilitzador automàtic.
- Impulsar el rol de les organitzacions del tercer sector i de l'economia social com a generadores de riquesa i com a peces clau per aconseguir l'èxit del Pilar Europeu dels Drets Socials.
- Garantir que, en cas d'externalització dels serveis socials i d'atenció a les persones, aquests processos es facin amb una escrupolosa garantia de compliment dels criteris socials.
- Implementar la Targeta Europea de Discapacitat que permetria a les persones amb discapacitat viatjar més fàcilment d'un país a l'altre de la UE.
- Fomentar que els europeus de més de 55 anys no quedin exclosos del mercat de treball, que puguin flexibilitzar les seves jornades laborals i seguir formant-se o seguir en el mercat laboral malgrat que es trobin en l'edat de jubilar-se.
- Establir un programa de garantia infantil per a infants vulnerables en el marc de la proposta que el Parlament Europeu va aprovar el 2015 amb els fons del FSE+.
- Establiment d'una prestació per a tots els menors a càrrec, els titulars de les quals seran els propis infants, com a garantia de la seva protecció i com a eina per a acabar amb la pobresa infantil.
- Treballar estratègies comunes en l'àmbit de la cronicitat i l'envelliment, que afecten el conjunt de la població europea i que posen en risc la sostenibilitat dels sistemes sanitaris europeus.
- Establir la interoperabilitat de la història clínica digital en l'àmbit europeu, de manera que els serveis sanitaris de tots els països de la UE tinguin accés al nostre historial clínic per poder fer front a les urgències en la major brevetat possible i en les millors condicions.

2.2. Drets de les dones i igualtat de gènere

La igualtat entre homes i dones és un dels principis bàsics de la Unió Europea. Tot i que durant els darrers anys, i a través de nova legislació i modificacions en els tractats, s'han fet passos importants per assolir aquesta igualtat, veiem com la igualtat de gènere està lluny de ser una realitat. La bretxa salarial en l'àmbit europeu és del 16,5%, la de pensions és d'un 40%, les dones representen només un 36% dels membres del Parlament Europeu, una de cada tres dones ha patit alguna forma de violència sexual al llarg de la seva vida i així un llarg etcètera.

No només estem lluny d'aconseguir la igualtat efectiva, sinó que en els darrers anys estem veient com creixen els atacs als drets de les dones. Veiem un creixent moviment conservador i fonamentalista que s'aferra al que autoanomenen "valors tradicionals familiars" per qüestionar el que etiqueten com a "ideologia de gènere". Aquesta onada conservadora té com a objectiu qüestionar els drets reproductius i sexuals, la llibertat per decidir sobre el propi cos, el matrimoni entre les persones del mateix sexe i la necessitat d'impulsar polítiques per posar fi a les violències masclistes.

Per Esquerra Republicana, la igualtat de gènere és un dels nostres objectius principals. Una Unió Europea que discrimina sistemàticament a la meitat de la població, no és l'Europa que nosaltres defensem.

Fenòmens com la feminització de la pobresa, la violència de gènere, l'assetjament sexual, la bretxa salarial i la poca representativitat de les dones en llocs de responsabilitat són encara presents en la nostra societat i, per tant, són necessàries polítiques específiques per fer-hi front. De tota manera, malgrat la necessitat de polítiques específiques, per assolir la plena igualtat, cal fer un pas més i reconèixer que no hi ha cap política que sigui neutra des del punt de vista de gènere i que per això és imprescindible impulsar polítiques transversals i efectives en tots els àmbits de la nostra vida per posar fi a aquesta desigualtat i a la visió heteropatriarcal dominant. Mesures econòmiques i pressupostos en perspectiva de gènere, formació per a jutges i tota mena de servidors públics són alguns dels elements essencials que cal promoure si volem que la igualtat de gènere sigui una realitat.

El canvi de cultura institucional per aplicar la transversalitat de gènere ha d'anar acompanyat, també, d'un increment de la presència de dones als llocs de decisió. Si les dones són la meitat de la població, això també s'ha de veure reflectit a les institucions. Les quotes són una eina essencial per aconseguir una representació justa i democràtica de la nostra societat. Tanmateix, les quotes són més que una eina per reparar la invisibilització de les dones, les quotes asseguren que tota la ciutadania es beneficiï d'unes institucions més inclusives, d'un canvi en la manera de prendre les decisions i d'un talent que fins ara es perdia.

Aquesta darrera legislatura, hem estat treballant especialment en aquest àmbit, a través del Comitè de Drets de les Dones i Igualtat de Gènere, des d'on hem lluitat especialment per enfortir les mesures per combatre la violència masclista i per introduir la perspectiva de gènere als informes d'altres comissions.

També ens preocupa especialment la interseccionalitat entre el gènere i altres formes de discriminació. Durant aquesta legislatura hem pogut conèixer, per exemple, la situació d'especial vulnerabilitat de les dones migrades i refugiades. En aquest sentit, és necessari que la UE desenvolupi normativa i mesures interseccionals per atendre les necessitats d'aquelles persones tocades per múltiples discriminacions.

Què proposem:

- Incorporar la perspectiva de gènere a totes les mesures implementades per part de la UE, a través de l'elaboració d'un pla d'acció de gènere que governi l'activitat del Parlament Europeu i donant un paper rellevant al Comitè de Drets de les Dones i Igualtat de Gènere i a l'Institut Europeu per la Igualtat de Gènere (EIGE).
- Incorporar la perspectiva de gènere també a les relacions exteriors de la UE amb tercers països, tant en tractats comercials com en acords de cooperació política, i crear un programa de finançament de projectes dedicats específicament als drets i a l'apoderament de dones i nenes en tercers països.
- Posar en valor el paper de les dones a la Unió Europea en tots els àmbits i valorar com un element positiu la feminització de la societat.
- Assegurar una Comissió Europea paritària. Per aconseguir-ho, cada estat membre ha de proposar dues candidatures de les quals, com a mínim, una ha de ser una dona.
- Reformar la llei electoral europea per introduir llistes cremallera.
- Assegurar que el Parlament Europeu compleix amb els més estrictes estàndards per a la lluita contra l'assetjament, inclosa una formació obligatòria per a tots els eurodiputats.
- Impulsar mesures efectives que redueixin la bretxa salarial entre homes i dones de manera determinant a tots els estats membres de la UE, entre les quals, mesures de transparència salarial.
- Desenvolupar un estratègia per eliminar la bretxa de les pensions.
- Desencallar la directiva sobre les dones als consells d'administració
- Aprovar la directiva contra la discriminació, actualment bloquejada al Consell.
- Millorar la legislació sobre conciliació. Les baixes dels progenitors s'han d'equiparar, ser no transferibles i remunerades al 100% i les baixes per a cuidadors i cuidadores han d'augmentar.
- Dedicar 193 milions d'euros del nou marc financer plurianual (2021-2027) al programa Daphne, relatiu a la lluita contra la violència contra les dones.
- Mantenir del programa "dones al món rural" que la Comissió proposa cancel·lar. Destinar, a banda del 85% de l'ajuda oficial al desenvolupament a programes que continguin algun objectiu dedicat a la lluita per a la igualtat de gènere, el 5% d'aquest pressupost a programes que ho prioritzin com a objectiu principal.
- Donar suport a les ONG que treballen en la defensa dels drets de les dones i els drets LGTBI.
- Impulsar mesures per posar fi al fenomen de la feminització de la pobresa.
- Dissenyar, des de perspectiva de gènere el conjunt de les polítiques d'asil i fer que se segueixin les indicacions de la moció aprovada pel Parlament Europeu el 2016 sobre la situació de les dones refugiades i sol·licitants d'asil a la UE.
- Requerir l'adopció de plans d'igualtat a les empreses col·laboradores de les institucions de la Unió.
- Promoure que tots els estats membres i la Unió Europea signin el conveni 189 de l'OIT, que regula les condicions laborals de les professionals de les cures.
- Posar en valor i quantificar l'economia de cures com a instrument per visibilitzar i dotar de més reconeixement aquest tipus de feines.

- Evitar la involució en les polítiques de salut sexual i reproductiva per part dels estats membres de la UE, en concret, a través de finançament de les ONG que estan treballant sobre el territori per la defensa dels drets de les dones.
- Completar el procés d'accés de la UE a la Convenció d'Istanbul i adoptar una directiva contra la violència masclista per erradicar la violència i la discriminació que pateixen les dones de totes les edats, classes socials i orígens.
- Establir mecanismes específics per posar fi al tràfic de persones amb fins d'explotació sexual, fent especial èmfasi en les necessitats de la víctima.

2.3. Drets de les persones LGBTI

Malgrat els molts dels avenços que s'han dut a terme en diversos països de la Unió Europea, la discriminació i les agressions que pateix el col·lectiu LGBTI continuen sent una realitat preocupant, especialment en alguns estats que, a banda de no disposar de legislacions que protegeixin a les persones LGBTI davant de la vulneració dels seus drets, estan experimentant una involució pel que fa a l'àmbit de les llibertats i els drets civils.

L'Eurobaròmetre del 2015 mostrava com, malgrat que el 70% de la població europea considerava que les persones LGBTI han de tenir els mateixos drets, el 60% veuen la discriminació basada en la diversitat sexual i la identitat de gènere generalitzada i el 47% de les persones LGBTI afirmaven que havien patit algun tipus de discriminació.

També l'Informe sobre Drets Fonamentals a la UE, que anualment elabora el Parlament Europeu, considera que "les persones LGBTI encara són víctimes d'assetjament i violència i s'enfronten a múltiples discriminacions i odi en àrees com l'educació, la salut, l'habitatge i l'ocupació".

Durant els darrers anys s'han impulsat algunes iniciatives com l'Informe Lunacek, que fixava les bases per tal que la UE desenvolupés un Full de ruta contra l'homofòbia i la discriminació per raó d'orientació sexual i identitat de gènere. O la Llista d'accions per avançar en la igualtat LGBTI, presentada per la Comissió Europea a finals del 2015 i que estableix accions concretes que la Comissió ha d'impulsar en els propers anys per tal de reforçar les polítiques i la legislació adreçada al col·lectiu LGBTI. De tota manera, el fet de no disposar d'una Directiva europea d'igualtat de tracte (o Directiva horitzontal) que prohibeixi la discriminació per orientació sexual i permeti una protecció dels drets de les persones LGBTI en tots els àmbits de la vida, suposa una mancança important pel que fa a la legislació comunitària.

A tot això cal sumar-hi l'avenç de l'extrema dreta a tot el continent, on diversos estats com Itàlia i Àustria, Hongria i Polònia tenen la presència de partits d'extrema dreta al si dels seus governs, mentre que en d'altres com Grècia, Alemanya, França i l'Estat espanyol, aquestes formacions gaudeixen d'un suport popular considerable. A més, Hongria i Polònia han estat especialment bel·ligerants contra els drets de les persones LGBTI al si de la UE, i han intentat excloure en diverses ocasions els drets del col·lectiu de les polítiques comunitàries.

Què proposem:

- Desbloquejar i aprovar una Directiva europea d'igualtat de tracte (o Directiva horitzontal) que garanteixi els drets de les persones LGBTI a la UE.

- Promoure el reconeixement de l'orientació sexual com un dels motius pels quals poder demanar asil en qualsevol estat membre de la Unió Europea.
- Combatre la involució dels drets de les persones que formen part del col·lectiu LGBTI arreu d'Europa, així com la violència que pateix el col·lectiu.
- Promoure que els estats membres avancin cap a una normativa que reconegui els drets de les persones LGBTI en assumptes com el matrimoni igualitari, els canvis de sexe i els drets de les persones no binàries.
- Lluitar perquè la prohibició de discriminació per orientació sexual que ara mateix només es recull en la normativa europea en l'àmbit laboral també es reculli en àmbits com la salut, l'educació, l'accés a béns i serveis i la protecció social.
- Lluitar contra les teràpies de conversió LGTBI que pateixen moltes persones del col·lectiu LGTBI en alguns països i liderar la reivindicació per la despatologització de la transsexualitat.
- Lluitar perquè de manera progressiva, els òrgans de la Unió Europea puguin assolir més competències en polítiques antidiscriminatòries i familiars i que s'hi incloguin de forma expressa les persones i famílies LGTBI.

2.4. Polítiques de joventut

Si fa uns anys la crisi econòmica condemnava el futur de la gent jove del nostre país, malgrat que les xifres macroeconòmiques ens diguin que ja hem sortit d'aquesta crisi, el jovent continua tenint unes xifres d'atur alarmantment altes i, a més, aquells que treballen ho acostumen a fer en feines precàries, amb salaris indignes i una alta temporalitat. Malgrat que la implementació del Programa de Garantia Juvenil havia de ser la solució per al conjunt del jovent de la UE, els resultats no han estat els esperats, i només un percentatge petit del joves dels Països Catalans s'han beneficiat del Programa de Garantia Juvenil. A més, participar en el Programa de Garantia Juvenil no ha estat necessàriament sinònim de trobar una feina digna un cop acabat el programa. És necessari que el Programa de Garantia Juvenil sigui reformat, en base a la idea d'oferta formativa o laboral justa, i que es converteixi en un programa de suport permanent al jovent europeu. La gent jove se sent allunyada de les institucions europees, i és que malgrat que siguin un dels sectors de la població més participatius, la UE no s'ha sabut adaptar a nous mecanismes de participació i la seva opacitat en alguns processos fa que el jovent se senti lluny de les institucions europees.

La UE no només ha girat l'esquena als joves europeus que es troben amb taxes d'atur desorbitades, treball precari, dificultats en l'accés a l'habitatge i en l'emancipació, augment de taxes universitàries i mecanismes de participació caducs, sinó que també hem pogut comprovar com girava l'esquena als joves que, emparats en la Convenció de Ginebra del 1951, arribaven a Europa a la recerca de refugi i només s'hi han trobat murs i vulneracions dels seus drets més bàsics.

La UE que nosaltres defensem ha d'apostar per la participació del jovent en la presa de decisions com a element essencial de l'Europa del futur. Una Europa de la qual els joves se sentin partícips, una Europa participativa, transparent, igualitària, acollidora, inclusiva, lliure i plural. Per fer-ho creiem que és necessari que, de la mateixa manera que tots els àmbits de la UE han d'incorporar la perspectiva de gènere, també han d'incorporar la perspectiva juvenil en els processos de disseny, desplegament i avaluació de les polítiques comunitàries.

En molts casos, les desigualtats i les situacions de vulnerabilitat del jovent, venen de més enllà. És necessari que apostem perquè, ja des de la infància, la igualtat d'oportunitats sigui una realitat. Per a tot això és essencial que al conjunt de la UE l'educació sigui concebuda com un dret bàsic de tots els infants, visquin en la regió que visquin i tinguin la nacionalitat que tinguin. Aquesta educació universal ha de ser, a més, pública i de qualitat. Així mateix, cal que la UE i els seus estats membres treballin activament per posar fi a la pobresa infantil i despleguin mesures per atendre els infants més vulnerables. Perquè, malauradament, les desigualtats els primers anys de la vida, si no són corregides, s'acaben perpetrant al llarg de la vida.

Què proposem:

- Continuar implementant el Programa de Garantia Juvenil, que ha d'augmentar el seu pressupost i ha de ser un programa permanent de la UE per donar una resposta al jovent. El desplegament de la Garantia Juvenil s'ha de dur a terme basant-se en el principi de subsidiarietat, en el concepte d'oferta de feina o oferta formativa justa, i tenint en compte especialment l'opinió de la gent jove i de les organitzacions juvenils.
- Potenciar el programa Erasmus Plus augmentant el pressupost destinat a aquest i a altres programes que tinguin com a objectiu fomentar els intercanvis educatius o de pràctiques entre el jovent de la UE. La mobilitat dels estudiants europeus ha demostrat que és clau per millorar l'ocupabilitat i habilitats com l'autonomia personal, la capacitat de prendre decisions i el treball en equip.
- Fomentar especialment els intercanvis per als estudiants de formació professional, inclosos en el programa Erasmus Plus. Es calcula que dos terços del treball que es crearà fins al 2020 serà en feines relacionades amb la formació professional.
- Lluitar perquè els títols de formació professional tinguin el mateix nivell d'homologació entre estats membres que els estudis universitaris.
- Elaborar una normativa europea que reguli la inversió dels estats membres en educació, assegurant no només uns mínims pressupostaris, sinó també que arreu d'Europa l'educació sigui universal, gratuïta, de qualitat i no segregadora.
- Impulsar programes formatius i d'incidència perquè des de la infància s'eduqui en la igualtat, evitant rumors, prejudicis i estereotips com a via per combatre la xenofòbia, el racisme i la LGTBI-fòbia. Promoure des de l'àmbit educatiu valors fonamentals com el respecte, la tolerància i el civisme.
- Desenvolupar programes per evitar la precarietat del jovent i reduir l'atur juvenil, més enllà del Programa de Garantia Juvenil.
- Fomentar l'apoderament dels joves en l'àmbit laboral mitjançant programes que els permetin conèixer els seus drets laborals.
- Ampliar el dret a vot al conjunt de la UE als 16 anys.
- Fomentar la participació juvenil al conjunt de la UE establint nous mecanismes de participació diferents al vot, també a través de les xarxes socials.
- Treballar perquè no només augmenti la participació juvenil en afers europeus, sinó també perquè les organitzacions juvenils tinguin capacitat d'incidència real en les polítiques europees.
- Crear un Comitè de Joventut al si del Parlament Europeu. Malgrat que creiem en la transversalitat de les polítiques juvenils, igual que en la transversalitat de les polítiques de

gènere, el Parlament Europeu ha de tenir un comitè que treballi únicament en temes relacionats amb la joventut i que vetlli perquè la resta de comitès incloguin la perspectiva juvenil en els seus documents. Aquest comitè ha de treballar directament amb la gent jove, a través dels Consells Nacionals de Joventut o de l'European Youth Forum.

- Treballar perquè la UE doni suport a les associacions juvenils d'àmbit europeu i perquè fomenti el coneixement d'aquestes organitzacions als joves de la UE.
- Incloure la perspectiva juvenil en les polítiques de gènere que es desenvolupin des de la UE. Els joves pateixen discriminacions dobles pel fet de ser joves i ser dones, i és necessari que totes les polítiques de gènere d'àmbit europeu tinguin en compte també la perspectiva juvenil.
- Evitar la involució en les polítiques de salut sexual i reproductiva per part dels estats membres de la UE i treballar perquè la legislació sobre la interrupció voluntària de l'embaràs garanteixi arreu d'Europa l'avortament lliure i gratuït a partir dels 16 anys i sense necessitat de permís parental.
- Garantir arreu de la UE la gratuïtat dels tractaments i dels programes enfocats a la deshabitació, desintoxicació i rehabilitació de les persones amb algun tipus d'addicció.
- Fomentar que els estats membres duguin a terme programes específics per atendre adequadament les malalties de salut mental juvenils i per prevenir el suïcidi juvenil i els trastorns alimentaris.
- Desenvolupar programes específics per combatre la pobresa infantil arreu d'Europa i assegurar que tots els menors d'edat que es troben en territori europeu, sigui quina sigui la seva nacionalitat, tinguin els seus drets bàsics coberts.

2.5. Migracions, refugi i asil

Les migracions són un fenomen global i gens nou, que ens defineix com a societat i que ens ajuda a progressar i a ser més diversos. Les persones ens movem per molts motius: per plaer, per buscar una feina millor, per reunir-nos amb les nostres famílies o perquè la nostra vida al nostre lloc d'origen es veu amenaçada. Les migracions són un fenomen propi del món globalitzat i s'han de gestionar solidàriament, garantint la protecció dels drets humans de les persones migrades.

La deriva xenòfoba i autoritària que han pres alguns governs europeus aquests últims anys va en sentit contrari i posa en risc els valors fundacionals de la UE i la vida de milers de persones que han decidit emigrar a Europa per cercar una nova vida. Els nostres objectius principals en aquest àmbit impliquen la defensa d'unes polítiques migratòries acollidores i des d'una perspectiva de drets humans, i rebatre el discurs criminalitzador de les migracions.

Apostem per una Unió Europea que vetlli per la creació de vies legals i segures i per l'adopció de polítiques comunes i harmonitzades de gestió del fet migratori. No estem vivint una crisi dels refugiats ni una crisi de les migracions. Estem en una crisi de la gestió de l'asil per part dels estats membres de la UE. Treballarem per revertir aquest discurs criminalitzador i aportem solucions realistes per gestionar les migracions sota els principis de respecte pels drets humans.

Què proposem:

- Lluitar perquè el model europeu de migracions es basi en el respecte als drets humans i en la solidaritat entre estats membres. S'han de crear vies legals i segures d'accés a la UE per poder gestionar les arribades amb garanties i sense posar vides en perill.
- Posar fi a l'Europa fortalesa actual i a l'externalització del control de fronteres a través d'acords amb tercers països com Turquia, Líbia i el Marroc. El control de les fronteres europees s'ha de dur a terme sota un respecte estricte pels drets humans.
- Lluitar contra la creació de plataformes de desembarcament a tercers països i centres controlats en territori europeu, ja que són propostes que no assegurin el compliment dels drets humans i que només contribueixen a seguir construint una Europa fortalesa que no volem.
- Posar fi a la criminalització de l'ajuda humanitària que tantes vides ha salvat al Mediterrani davant la inoperància dels estats membres de la UE, i permetre als vaixells de les ONG sortir a salvar vides. Les ONG no poden ser acusades de col·laborar amb el tràfic de persones.
- Sancionar els estats membres que no compleixin amb els acords i els compromisos en matèria de refugiats o que duguin a terme polítiques o accions que vulnerin els drets humans i posin en risc la integritat de les persones migrades i refugiades.
- Mantenir una força naval europea de rescat a la Mediterrània per tal de, en paral·lel a les intervencions de les ONG, seguir salvant vides al Mediterrani.
- Multiplicar el suport a les autoritats regionals i locals en la seva tasca d'ajuda humanitària. La Unió Europea ha d'ampliar els fons destinats a regions i territoris que són un exemple a seguir per les seves polítiques d'acollida i solidaritat. Així mateix, la Unió Europea ha de potenciar el seu rol a través de mecanismes com la creació d'una plataforma que faciliti el treball en xarxa entre si.
- Lluitar perquè els fons que la UE hauria de destinar a cooperació per al desenvolupament i a ajuda humanitària no siguin destinats o estiguin condicionats al control de fronteres per part de tercers estats que no tenim la certesa que respectin els drets humans. Els fons de cooperació al desenvolupament han d'anar destinats a lluitar contra la pobresa i no pas a frenar les migracions.
- L'acollida s'ha de fer protegint els drets de la infància. S'ha d'assegurar que no són detinguts i que tenen un tutor des de la seva arribada. Així mateix, han de tenir accés a l'educació en les mateixes condicions que els nacionals i ha d'augmentar la cooperació entre països i institucions europees per evitar la desaparició de menors no acompanyats.
- Lluitar perquè durant el procés d'arribada a Europa i un cop en territori europeu se segueixin les indicacions de la moció aprovada pel Parlament Europeu el 2016 sobre la situació de les dones refugiades i sol·licitants d'asil a la UE i treballar perquè s'inclouï la perspectiva de gènere en el conjunt de les polítiques d'asil. Treballar per eliminar el concepte de "tercer país segur" i perquè totes les sol·licituds d'asil, vinguin del país que vinguin, siguin estudiades individualment d'acord amb el compliment estricte de la Convenció de Ginebra, ja que el dret al refugi és un dret individual de tot ésser humà.
- Treballar perquè els drets socials quedin assegurats per a tots els sol·licitants des d'un inici. El sistema de Dublín ha de permetre una entrada a la UE que es basi en la responsabilitat compartida d'acollir, en la solidaritat entre estats membres i en les preferències dels sol·licitants, temps d'espera curts i una revisió de les sol·licituds individuals.

- Lluitar perquè els estats membres que examinen les sol·licituds tinguin en consideració de la mateixa manera un refugiat polític que una persona refugiada pel seu gènere o la seva orientació sexual, ja que el perfil dels sol·licitants d'asil ha canviat molt en els darrers anys.
- Insistir en el fet que cal que la UE comenci a treballar en el reconeixement de noves realitats com ara la dels refugiats climàtics. Cada any, més de 20 milions de persones han de fugir temporalment o permanentment de casa seva per motius climàtics com inundacions, sequeres, augment del nivell del mar o tempestes.
- Lluitar perquè s'augmentin les vies legals i segures d'entrada a la UE. Apostem per la creació d'un visat humanitari que permeti a les persones que siguin potencials sol·licitants d'asil entrar de manera segura en territori europeu per poder fer la seva sol·licitud.
- Lluitar per ampliar, a banda del visat humanitari, el mecanisme de reassentament des de tercers països. El programa europeu de reassentament preveu 50.000 places, insuficients tenint en compte que l'ONU preveu que s'hagin de reassentar 1,2 milions de persones a tot el món.
- Avançar cap a una harmonització del sistema d'asil i d'altres polítiques com el dret a vot o les polítiques d'integració, ja que en els últims anys hem vist com hem tendit a una harmonització del control de fronteres, però no de la resta de polítiques migratòries.
- Apostar per reforçar la tasca d'EASO perquè esdevingui una agència de gestió de l'asil que contribueixi a l'harmonització dels models d'asil dels EM.
- Ampliar, pel que fa a les arribades legals i segures de migrants que no necessiten protecció internacional, els canals actuals, que són mínims i poc realistes. Aquests canals han de potenciar les arribades en base a les possibilitats que ofereix el mercat de treball europeu. Aquests mecanismes d'accés legal i segur evitaran que les persones migrades emprenguin viatges on posen en risc la seva vida i on corren el risc de caure en xarxes d'explotació.
- Apostar per un sistema de reagrupament familiar més ampli, així com per fomentar que les famílies viatgin directament juntes, com un element clau que pot facilitar la seva integració a la societat d'acollida.
- Treballar perquè, pel que fa al retorn dels migrants irregulars, es modifiqui la Directiva 2008/115/CE de retorn de nacionals de tercers països en situació irregular. El retorn dels migrants irregulars s'ha de fer sota un estricte respecte pels drets humans. Cal prohibir les "devolucions en calent". S'han de tancar tots els CIE del territori europeu, ja que no es pot privar de llibertat ningú per una simple falta administrativa i perquè els centres d'internament són en molts casos espais on es vulneren els drets humans. Cal explorar altres mecanismes que evitin l'internament d'aquestes persones.
- Fomentar el retorn voluntari dels migrants irregulars per tal d'evitar situacions d'inseguretat com els casos d'irregularitat sobrevinguda.
- Lluitar perquè totes les persones migrades, sigui quina sigui la seva situació administrativa, tinguin els seus drets bàsics coberts, sobretot el dret a l'educació i el dret a la salut. El sistema de padró de l'Estat espanyol és un bon model per assegurar aquests drets sense tenir en compte la situació administrativa dels individus.
- Fomentar una directiva, pel que fa al sistema d'acollida i integració de persones migrades, que reguli l'acollida de persones migrades a escala europea i que ha d'anar acompanyada d'una Agència de les Migracions que ajudi als estats membres a avançar cap a una harmonització en aquest sentit.

- Apostar, –pel que fa als drets de participació política i tenint en compte que tots els països de la UE tenen models desiguals–, perquè les persones migrades tinguin dret a vot, almenys en les eleccions europees, en tots els estats membres. Això pot fomentar la seva integració i el seu sentiment de pertinença a la UE.
- Promoure xarxes transfrontereres de les diverses comunitats d'origen perquè tinguin veu a Europa i puguin defensar conjuntament els seus drets.
- Reforçar les mesures per posar fi al tràfic de persones amb fins d'explotació, regulat per la Directiva 2011/36/EU, amb una clara perspectiva de gènere i assegurant el respecte per les necessitats de les víctimes.

3. UNA EUROPA REFERENT DE SOSTENIBILITAT I DE QUALITAT DE VIDA

3.1. Lluita contra el canvi climàtic i transició energètica

El planeta s'escalfa a una velocitat sense precedents a causa de l'acció humana i, principalment, per l'enorme consum de combustibles fòssils (carbó, petroli i gas). No hi ha cap part del món que quedi lliure de l'impacte del canvi climàtic, des de l'augment de les onades de calor, fins a la desertificació, les sequeres, les inundacions, els incendis forestals i l'increment dels fenòmens meteorològics extrems. Per tant, és una qüestió de supervivència que els ecosistemes i les societats redueixin les emissions netes de gasos d'efecte hivernacle, amb la perspectiva d'eliminar-les, en tots els sectors de l'economia. També és una qüestió d'estalvi econòmic: el canvi climàtic ha comportat els darrers vint-i-cinc anys pèrdues econòmiques de 433.000 milions d'euros i, a més, Europa importa el 53% de l'energia que consumeix amb un cost de 1.000 milions d'euros al dia. Europa ha de ser autosuficient amb energies renovables; això reforçaria també la nostra posició geopolítica. L'octubre de 2018, els científics internacionals ens van tornar a advertir sobre les greus conseqüències sobre els ecosistemes, l'economia, la salut humana i el benestar d'un escalfament global superior a 2 °C. Ens interpel·laven a actuar amb més decisió i més rapidesa per limitar l'escalfament global fins a un màxim de 1,5 °C. Tenim dotze anys per reduir dràsticament les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i transformar les nostres economies i les nostres societats del model contaminant i insostenible actual a una economia climàticament neutral, amb un 100% de renovables, a mitjans de segle, per tal d'evitar el col·lapse dels ecosistemes. Per aconseguir-ho, el que es faci o deixi de fer en la propera dècada serà crucial.

Per permetre la transició cap a un sistema energètic basat en energies renovables, hem de suprimir les subvencions al carbó i a altres combustibles fòssils tan aviat com sigui possible. Hem de deixar d'invertir en gasoductes i subministres energètics que perjudiquen la solidaritat europea i augmenten la dependència energètica de tercers països. També hem de posar fi al *fracking* i el gas d'esquist a la UE. En canvi, hem de posar recursos que incentivin la revolució energètica. Posar-la en marxa requereix molts menys recursos que els que es van gastar per salvar bancs.

La Unió Europea ha de ser un dels actors principals en l'àmbit global en l'assoliment dels objectius de l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Cal que la Unió esdevingui una veu única en la lluita contra el canvi climàtic i que exerceixi un lideratge clar, davant el desafiament d'altres governs de grans potències visiblement menys implicats en aquest repte de tot. Aquesta lluita també és una lluita justa, ja que el canvi climàtic afecta qui menys té, la població en risc d'exclusió i pobresa o petits agricultors.

Necessitem promoure un canvi de model econòmic basat en la innovació i en l'expansió d'aquells sectors més directament implicats en la consecució dels objectius climàtics.

Què proposem:

- Reduir en els pròxims deu anys les emissions mundials de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) a més de la meitat, més enllà de la reducció del 40% en relació amb nivells del 1990 a

què s'han compromès els estats membres de la UE. Les emissions netes de GEH hauran d'arribar a zero el 2050 com a molt tard.

- Crear una nova legislació explícita en transició energètica i model productiu sostenible i adaptar els reglaments existents, així com els acords amb tercers, dins d'un marc de respecte a l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Revisar tota la legislació sectorial per adaptar objectius i mesures als nous objectius del 2030.
- Adoptar un pla d'acció ambiciós per part dels caps d'estat i de govern de la UE davant la Cimera Mundial del Clima de setembre del 2019, per complir aquests compromisos.
- Impulsar i promoure un model de política energètica 100% renovable i altament eficient per al 2050, mitjançant projectes d'energia renovable, amb l'objectiu de situar la generació d'energia renovable i l'eficiència energètica com a prioritats.
- Posar fi als subsidis als combustibles fòssils. En el cas del carbó i el lignit, totes les centrals que emetin més de 550 g de CO₂ per KWh generat no podran rebre subsidis públics.
- Crear al mateix temps un fons per a una transició energètica justa que permeti desenvolupar alternatives econòmiques a aquelles regions les economies de les quals depenguin encara en gran mesura de la producció de carbó i que protegeixi els treballadors afectats per la reconversió del sector. Calen mesures per evitar que la transició ecològica tingui costos socials per als més febles.
- Millorar la monitoratge sobre l'impacte en el medi ambient dels programes europeus, tant de fons estructurals i d'inversió com de programes com l'InvestEU, en base als indicadors de l'OCDE per a una economia verda.
- Establir una categorització de tipus d'inversions, en col·laboració amb l'European Supervisory Authorities (ESA) i l'European Environmental Agency (EEA), mitjançant la qual els inversors podran identificar quines operacions financeres són sostenibles o perjudicials per al medi ambient i establir així un marc financer sostenible i respectuós amb el canvi climàtic.
- Fer que els acords comercials siguin totalment compatibles amb els compromisos climàtics de París mitjançant clàusules obligatòries i aplicables. Això comporta com a condició prèvia que es regulin les emissions en el transport i que s'ampliï l'abast dels acords internacionals sobre el clima en el marc de la UNFCCC per incloure-hi el comerç.
- Abandonar progressivament l'energia nuclear.
- Augmentar, en el pressupost europeu, el percentatge de despesa dedicada a la consecució dels objectius climàtics fins al 50% (al davant del 25% que proposa la Comissió Europea).
- Impulsar l'economia circular per ser més eficients, tot allargant la vida útil de les coses materials mitjançant la seva reparació, reutilització, reciclatge i recuperació optimitzant els recursos, l'energia i els residus que generen.
- Facilitar la transició cap a una flota de vehicles sense emissions de CO₂ i regular les emissions marítimes i a l'espai aeri, ja que les emissions en el sector del transport continuen augmentant.
- Fomentar el transport públic, la mobilitat compartida i el transvasament de viatgers, per a distàncies curtes i mitjanes, dels avions cap als trens, tot millorant la xarxa ferroviària i la seva interoperabilitat.
- Elaborar un pla estratègic de la Unió per al metà. Aproximadament, el 60% del metà global actual és emès per fonts com l'agricultura, els abocadors i les aigües residuals, i la producció i el transport de combustibles fòssils. El metà és un potent GEH amb un potencial d'escalfament

de 100 anys 28 vegades més gran que el CO₂. Calen polítiques urgents per abordar les emissions de CO₂ i propostes legislatives a aquest efecte.

- Protegir la població i les petites explotacions agràries que formen part de la cadena de distribució alimentària davant fenòmens meteorològics extrems provocats pel canvi climàtic.
- Utilitzar tot el potencial dels governs locals per impulsar la transició energètica, donant suport a polítiques locals adaptades a les realitats i necessitats de cada territori i que involucrin les poblacions locals, així com donar suport a iniciatives a escala europea com el pacte d'alcaldes pel clima i l'energia, que permeten compartir experiències i bones pràctiques i en el qual els ajuntaments catalans s'han involucrat de manera substancial.
- Fomentar el consum responsable amb valors socials i ecològics per tal de garantir un entorn saludable i just per a nosaltres i per a generacions futures. Fomentar l'autoconsum energètic en tots els seus aspectes (generació, venda i emmagatzematge d'electricitat, participació en la gestió de la demanda) i les cooperatives d'energia.
- Promoure l'ecodisseny per tal de millorar l'impacte de producció dels nostres béns i serveis en el medi ambient i tenir un teixit productiu més responsable socialment alhora que competitiu.
- Lluitar contra la contaminació per plàstic a la UE: augmentar substancialment les taxes de recuperació i reciclatge del plàstic, prohibir els productes de plàstic d'un sol ús en la línia de l'acord assolit aquest 2019 i ampliar la responsabilitat dels productors.
- Lluitar contra l'obsolescència programada. Cal endurir i fer públiques les sancions contra aquelles empreses que practiquen l'obsolescència programada.

3.2. Biodiversitat i protecció dels hàbitats naturals

Catalunya és un territori pioner en la preservació d'hàbitats i espècies i en polítiques per aturar la pèrdua de biodiversitat, raó per la qual s'ha d'implicar en la promoció de canvis substancials en totes les polítiques europees. És necessari adoptar mesures concretes per actuar sobre les causes subjacents a la pèrdua de diversitat biològica. El Parlament Europeu ha de garantir l'aplicació estricta de l'Estratègia de biodiversitat, enfortir l'aplicació de la normativa sobre la Xarxa Natura 2000 (la xarxa europea d'àrees protegides) i assegurar l'aplicació de les reformes de les normatives de pesca i d'agricultura perquè contribueixin a la protecció dels hàbitats, la flora, la fauna, les aigües, els rius i els sòls. El Parlament també ha d'assegurar que la Comissió Europea cofinança de manera efectiva la gestió de la Xarxa Natura 2000. Així mateix, ha de vetllar per l'aplicació de la legislació per fer front als impactes de les espècies exòtiques invasores sobre la biodiversitat i les persones a tota la UE.

La conservació de la natura i de la biodiversitat suposa, a més de la pròpia gestió del territori, tenir una visió global i estratègica de conjunt. Es tracta de garantir la conservació dels valors naturals d'una manera compatible amb l'aprofitament ordenat dels seus recursos, de manera que l'existència de la biodiversitat i la seva gestió constitueixin factors de dinamització social, econòmica i de vertebració d'un desenvolupament sostenible dels territoris. Malgrat algunes millores, la majoria d'hàbitats i espècies a Europa tenen un estat de conservació desfavorable i no som a temps d'assolir l'objectiu de la UE d'aturar la pèrdua de biodiversitat i la degradació dels serveis dels ecosistemes el 2020.

Els mars estan entre els nostres millors actius naturals i la reforma de la Política Pesquera Comuna (PPC) ens va portar una mica d'esperança després de dècades de nefasta gestió pesquera de la UE, especialment en un mar, el Mediterrani, on la sobreexplotació ha estat en bona part propiciada per ajuts europeus. Catalunya ha de vetllar perquè la gestió pesquera es dugui a terme aplicant el Reglament de la Política Pesquera Comuna i les directrius de l'Organització Comuna de Mercat.

Les institucions europees han de reduir l'amenaça que les plataformes petrolíferes i els petrolers suposen per al medi ambient marí, així com promoure la recuperació dels estocs pesquers, establir criteris per a l'accés als recursos que prioritzin la pesca sostenible i fomentar la transparència de la informació pesquera. Ha d'assegurar-se que els plans plurianuals per a les pesqueres adoptin un enfocament basat en els ecosistemes. Els acords pesquers han de ser transparents i econòmicament, socialment i ambientalment viables.

Què proposem:

- Ampliar la superfície de les zones protegides de la UE, les zones d'amortiment al seu voltant i els corredors naturals, fins al 20% terrestre i marítim. Administrar eficaçment les àrees protegides de manera que es garanteixi la seva conservació.
- Garantir que l'Estratègia de Biodiversitat situï la UE en el camí d'acomplir els seus objectius i que les iniciatives de la Comissió Europea per a la protecció de la biodiversitat no derivin en un sistema de compensacions que condueixi a especular amb la naturalesa.
- Protegir el medi marí abordant el problema de les deixalles marines. Els plàstics i altres formes de residus degraden els nostres mars i contaminen les xarxes alimentàries i els peixos que consumim. El 80% de les deixalles trobades al mar són plàstic. La regulació sobre plàstics d'un sol ús adoptada el 2019 és un pas en la direcció correcta, però cal fer molt més per restaurar un entorn marí saludable.
- Instar els estats membres a declarar els espais de la Xarxa Natura 2000 al mar i a desenvolupar el Pla d'acció d'aus marines de la UE.
- Promoure estudis tècnics elaborats per la Comissió Europea en matèria d'avaluació de riscos en noves tecnologies energètiques. D'aquesta manera, la dependència informativa de les institucions europees dels detallats informes dels lobbys energètics serà menor i contribuirà a una avaluació de riscos independent i efectiva.
- Prohibir la fracturació hidràulica (*fracking*) en l'àmbit europeu per evitar els greus riscos d'una pràctica que no reuneix les garanties de sostenibilitat bàsiques i que contravé la normativa europea en matèria de protecció d'espais naturals i de les aus, així com la Directiva marc de l'aigua.
- Garantir l'accés a la justícia en qüestions mediambientals. El tercer pilar de la Convenció d'Aarhus requereix a les parts signants permetre l'accés a la justícia, però l'actual marc legal europeu no compleix amb aquest requeriment.
- Eliminar subvencions nocives per al medi ambient i avançar cap a una fiscalitat més sostenible. Les polítiques ambientals han d'anar acompanyades de polítiques econòmiques alineades amb els seus objectius. L'orientació dels ingressos, les despeses i els préstecs de la UE són fonamentals per a la transició cap a economies baixes en carboni i equitatives, concordes amb un planeta finit. El Parlament Europeu ha d'instar la Comissió Europea a assegurar que els estats membres no utilitzin els fons comunitaris per a plans o projectes que tinguin efectes

negatius sobre el medi ambient, especialment els que dificultin la lluita contra el canvi climàtic o la conservació de la biodiversitat.

4. UNA EUROPA DINÀMICA AL SERVEI DEL PROGRÉS I DEL BENESTAR

4.1. Governança econòmica i monetària

Després de gairebé vint anys de l'adopció de l'euro com a moneda, la Unió Econòmica i Monetària ha evidenciat certes debilitats en el seu sistema. En els anys de crisi econòmica i financera, l'eurozona ha sofert de manera desigual els xocs de l'economia. Tot i tenir els darrers anys un entorn macroeconòmic favorable, amb l'enfonsament temporal del preu del petroli i la caiguda dels costos del finançament del tresor, s'ha hagut de fer front a reptes amb unes eines molt precàries en el sistema de la moneda única, basades en les estratègies del Banc Central Europeu, que no han estat suficients per amortir el fort cop de la crisi i poder sortir-ne més aïrosament.

Cal que l'eurozona es doti d'un sistema sòlid i amb garanties per poder fer front als nous reptes que vindran en el futur i que doni suport a les estratègies de convergència entre els seus estats i regions. Cal que els estats que integren l'eurozona dotin d'eines el compromís que suposa compartir un mercat amb una moneda única i una política monetària centralitzada. Assolir un sistema de creixement econòmic sostenible i de més alta productivitat dels factors ha de ser un objectiu principal en la política econòmica i monetària.

L'estabilitat de la moneda única ha de ser una primera fita a assolir per part dels estats de l'eurozona. La crisi ha deixat un gran desencís en la ciutadania respecte a les polítiques d'austeritat que s'han aplicat en molts estats, mentre que algunes entitats financeres han estat rescatades amb diners públics, de manera que s'ha tingut una percepció d'un repartiment desigual de les conseqüències de la crisi econòmica. Cal assegurar que la zona de l'euro esdevé estable i que garanteix un desenvolupament sostenible alhora que assoleix una convergència real entre els seus estats membres i regions. Cal també que s'introdueixi el concepte de finançament sostenible com a eina de sostenibilitat i de transparència. I pel que fa a l'estructura del sistema, cal construir una estructura de govern més forta per a l'eurozona, juntament amb el Parlament Europeu i els parlaments estatals.

La Unió Econòmica i Monetària és i serà inevitablement ineficaç, tret que l'eurozona tingui una capacitat fiscal per reaccionar correctament als xocs macroeconòmics i proporcioni a les economies dels seus estats membres més eines d'estabilització. Cal establir una base jurídica per a la creació d'una capacitat pressupostària de la zona euro com abans millor. En aquest sentit, es necessita ambició política, tant al Parlament Europeu com al Consell.

Apostem per una Unió Econòmica i Monetària que superi el seu actual dèficit democràtic i les desigualtats socials existents. Cal lideratge polític i que aquest ens porti a una eurozona més ben governada, amb un marc que no es limiti als rescats bancaris i a atendre situacions de crisi. La integració en la Unió Econòmica i Monetària també ha de jugar un paper a favor d'altres aspectes com els socials, culturals i ambientals, així com de justícia fiscal, i donar suport al camí marcat per les Nacions Unides en l'Agenda 2030 en igualtat de gènere.

D'altra banda, l'actual UE, més econòmica que social, està governada pel Pacte d'Estabilitat i Creixement. Una estabilitat que suposa la renúncia a emprar la política fiscal per garantir la plena ocupació; i un creixement que identifica l'increment de PIB amb una millora del benestar social.

Tanmateix, hem vist com el PIB pot créixer en benefici quasi exclusiu d'una exigua minoria i també hem vist que la disciplina fiscal no ha evitat els desequilibris entre els estats membres i la necessitat dels rescats que pretenia evitar.

Encara més, la combinació de disciplina fiscal, que deprimeix la demanda interna, amb la cerca de creixement, que requereix més i més demanda, ha privilegiat la competitivitat com a estratègia per atraure demanda exterior, encara que sigui a costa d'altres estats membres i a costa del benestar social. Com a resultat tenim una UE que llueix el superàvit comercial més gran del món –que suposa haver de finançar dèficits simètrics on hi siguin– i, alhora, una UE on la pobresa i la desigualtat han assolit xifres no vistes d'ençà de la segona gran guerra.

És imprescindible, doncs, derogar el pacte d'estabilitat i creixement substituir els límits de dèficit per uns nous límits a la competència deslleial, tant social com fiscal, i substituir el PIB com a indicador exclusiu per uns indicadors de benestar i progrés social. Alhora, cal eliminar el requisit d'unanimitat per a totes aquelles mesures orientades a impedir, precisament, que un estat membre es pugui beneficiar a costa dels altres; com passa avui amb els incentius fiscals per atraure capital i empreses que, obtenint rendes i beneficis en altres països, els acaben declarant on menys tributen.

Què proposem:

- Substituir l'actual Pacte d'estabilitat i creixement per un Pacte per la prosperitat inclusiva, basat en:
  - La conversió dels guanys de productivitat en millores salarials, a fi de mantenir inalterada la competitivitat entre estats membres.
  - L'obligació de reduir els superàvits exteriors mitjançant polítiques expansives i -els dèficits exteriors, mitjançant polítiques contractives.
  - L'harmonització fiscal de les rendes del capital i els beneficis empresarials, que hauran de tributar allí on es generen. La creació de figures impositives pròpies de la UE que redueixin la dependència del pressupost de la UE respecte de les contribucions dels estats membres: impost digital, a les transaccions financeres, al querosè, als plàstics no reciclables.
  - La possibilitat d'endeutament UE per a polítiques anticíclics, amb la creació d'un fons monetari europeu per a l'auxili preventiu d'estats membres amb dificultats.
  - La utilització d'indicadors de benestar social, com el Social Progress Index, en substitució o com a complement obligat del PIB.
  - Un pla d'inversions socials i ecològiques per a la consecució dels objectius socials i ambientals de la Unió, de 200.000 euros/any, a finançar, al curt termini, amb una ecotaxa i d'altres recursos com l'impost sobre transaccions financeres o als plàstics i el querosè, i al mig termini amb la lluita contra el frau i l'evasió fiscals i revisant els preus del CO2 en el marc del sistema europeu del comerç d'emissions.
- Completar la unió bancària tot reduint els riscos del sector financer, reforçant el Fons Únic de Resolució (FUR) bancària.
- Crear un pressupost per a l'eurozona com a mecanisme d'estabilització i convergència complementari a les polítiques pressupostàries estatals i que serveixi per garantir certs nivells d'inversió i per harmonitzar la política econòmica dels diferents estats, per tal d'evitar que es donin superàvits fiscals d'alguns estats, que resulten improductius per a la resta.

- Reforçar al Mecanisme Europeu d'Estabilitat i introduir-lo en els tractats europeus, tot donant-li competències per a la vigilància de les economies estatals i el disseny de polítiques econòmiques preventives i reactives davant futures recessions del cicle econòmic.
- Promoure la introducció de nous indicadors per aplicar la política econòmica d'estabilització, ja que els pics d'atur reaccionen tard respecte a l'arribada d'una recessió econòmica. No només s'hauria d'incloure el producte interior brut, sinó també altres indicadors macroeconòmics per poder considerar l'estat real de l'economia, com ara la renda nacional bruta, la demanda interna, la balança comercial i els desequilibris nacionals.
- Lluitar perquè l'Eurogrup sigui totalment transparent i compleixi amb el reglament del Consell. Això inclou posar a disposició de la ciutadania els procediments de votació, les actes de les reunions, els resultats i les explicacions de vot i les seves deliberacions.
- Fusionar les figures de president de l'Eurogrup i de vicepresident de la Comissió Europea en un ministre europeu d'Economia i Finances, per millorar-ne el control parlamentari.
- Crear un òrgan parlamentari de supervisió de la zona de l'Euro que rendeixi comptes amb la màxima transparència sobre la gestió dels fons pressupostaris de l'eurozona i que anticipi l'estratègia a seguir.
- Aplicar una perspectiva de gènere transversal en la creació del nou sistema institucional de l'eurozona i que hi hagi un 50% de dones en tots els àmbits de decisió.
- Assumir que per a una major eficàcia del mercat únic i per poder avançar cap a la convergència real en els diferents àmbits, són necessàries les reformes econòmiques, però també les socials, les referents als mercats laborals i de polítiques salarials, polítiques pressupostàries (sense asimetries, penalitzant dèficits i plusvàlues) i com a condició indispensable un enteniment comú dels problemes i reptes de l'eurozona en l'àmbit dels estats.
- Definir un marc sobre finances sostenibles. La categorització dels diferents productes financers en sostenibles o no, donarà informació necessària a la ciutadania sobre si els diners que s'estan invertint contribueixen a l'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible o no.
- Crear propostes per a l'eurozona que siguin inclusives, és a dir, que els estats membres de la UE que no formen part de l'eurozona, disposin de facilitats per acollir-se a les noves mesures amb vista a una futura integració.
- Continuar donant suport a la proposta de la Comissió sobre l'establiment d'una Funció Europea d'Estabilització d'Inversions, tot i ser crítics amb la modèstia del seu pressupost, del 0,2% del PIB de la zona de l'euro, lluny de l'1% que aconsellava el Fons Monetari Internacional. La creació d'un Fons Monetari Europeu, sota la supervisió del Parlament Europeu, pot ser una bona eina per donar estabilitat, enfortir l'estructura de la zona euro i avançar en el procés d'integració econòmica, política i social en l'àmbit de la Unió.

4.2. Suport a l'economia productiva i a l'ocupació de qualitat

Els mercats, com a tals, només busquen el màxim benefici o el retorn en les inversions en el menor temps possible. És per això que l'especulació financera ha estat un camí molt transitat els darrers anys per moltes organitzacions. La Unió Europea és qui ha de coliderar, amb els estats membres, una estratègia de suport a l'economia real o productiva, aquella que genera ocupació i externalitats

positives, com el valor afegit, la reducció de residus, el respecte pels drets laborals i el medi ambient. Cal vetllar per l'economia productiva en detriment de l'especulativa, tot promovent l'emprenedoria, la recerca i el desenvolupament, la innovació i la igualtat de gènere. L'economia especulativa afecta no només la volatilitat dels actius financers, sinó també la volatilitat en els preus dels actius reals com l'habitatge, els recursos energètics i els aliments. Tenim dotze anys per canviar el model econòmic i no tenim temps per perdre.

Els programes d'inversió europeus, com ha estat el Pla Juncker o ho és ara l'InvestEU, han d'oferir finançament a aquells projectes que realment ho necessiten i que difícilment poden arribar a finançar-se d'una altra manera. Cal promoure inversions estratègiques com el corredor mediterrani, la interconnexió energètica, programes de formació de capital humà i tecnològic i inversions de caràcter industrial i relatives a un desenvolupament sostenible. Cal deixar de sostenir finançament inversions que no són ambientalment sostenibles o que directament accentuen els costos ambientals.

No volem cap més crisi com la que va esclatar el 2008 i que ens ha portat austeritat, atur de llarga durada, pobresa i exclusió social. Per això cal disminuir el risc tot afavorint l'economia real en detriment de l'economia especulativa o financera. L'economia ha de ser estable i fer progressar tota la ciutadania, no només els que més tenen i els que poden invertir grans capitals.

Rebutgem la condicionalitat macroeconòmica dels fons europeus, o mecanismes de sanció basats en criteris de governança macroeconòmica, atès que poden perjudicar els beneficiaris dels fons, o les regions, per decisions que s'han pres en l'àmbit de govern central.

Què proposem:

- Impulsar un pla europeu d'inversions públiques socials i ecològiques finançades per un pressupost europeu reforçat.
- Promoure inversions de valor afegit per a la societat i el teixit productiu. A través del programa d'inversions InvestEU, assegurar que es financen projectes amb alt risc i que no es podrien finançar a través del sistema bancari tradicional. Incloure i reforçar la participació de l'Institut Català de Finances en el programa com a catalitzador d'inversions a Catalunya.
- Promoure activitats econòmiques que tenen un fi social, com l'alimentació saludable, la protecció del medi ambient i els serveis d'atenció a les persones.
- Facilitar l'accés al finançament i incrementar la liquiditat per a l'economia productiva amb la implicació de l'Institut Català de Finances com a intermediari de fons europeus.
- Promoure el treball cooperatiu, per tal d'enfortir el teixit empresarial en base a principis democràtics, amb participació dels seus membres, ocupació estable, innovació, arrelament al territori i desenvolupament local.
- Impulsar la formació professional dual per tal d'adequar la formació dels estudiants a les necessitats reals del mercat laboral, mirar d'afavorir la incorporació al món laboral dels joves i disminuir la taxa d'atur juvenil.
- Impulsar polítiques de suport a l'emprenedoria. Dissenyar plans d'informació, orientació, assessorament tècnic i finançament per a emprenedors, tot facilitant la creació, l'establiment i la consolidació de noves empreses.
- Aprofundir en la formació sobre creació d'empreses per a joves. Introduir en els segons cicles formatius mòduls o crèdits sobre creació d'empreses.

- Incrementar els serveis de suport d'orientació laboral per facilitar-ne l'accés a tota la societat, especialment a aquells col·lectius que se senten més exclosos o desfavorits, per tal de poder avaluar les seves capacitats professionals i impulsar la seva incorporació al mercat laboral.
- Millorar l'execució del Programa de Garantia Juvenil, principalment vetllant pel seu òptim finançament, per uns terminis d'execució més raonables, i per l'avaluació de la implementació del programa. Cal incrementar la bestreta per part de la Unió als estats membres per no impedir l'accés al finançament del programa a estats que, per complir amb l'objectiu de dèficit, han de renunciar a participar totalment o parcialment en el programa. L'avaluació del programa s'hauria de nodrir d'entitats socials i cíviques que participen en el programa, no només de la informació que proveeixen els estats membres.
- Promoure una cultura de l'esforç i de la meritocràcia al davant de l'enriquiment especulatiu. Cal transmetre als joves des de la base els valors de l'esforç, el sacrifici, la constància i la tenacitat per tal de poder assolir els seus objectius.

4.3. El sector primari

La política agrària comuna (PAC) continuarà sent, en el proper marc financer pluriennal (2021-2027), una de les principals polítiques del pressupost europeu. En la seva futura adaptació, defensem que sigui una PAC justa, que garanteixi ingressos decents als agricultors i ramaders, que no fomenti pràctiques comercials injustes en la cadena alimentària, que els fons es distribueixin equitativament i que no hi hagi el greuge entre grans propietaris que no treballen en els sectors productius del camp envers les petites explotacions. També defensem que la bona PAC serà una PAC verda, en consonància amb l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible. La PAC ha de ser un instrument al servei d'un model d'agricultura i alimentació que siguin ecològics i resilients des d'un punt de vista econòmic i social.

Ens cal també una PAC adaptada als territoris. La climatologia, els recursos de la natura així com la qualificació del capital humà és divers dins dels estats membres de la Unió. És necessari que la PAC es dissenyi en l'àmbit subestatal, per tal d'utilitzar els fons amb la major eficàcia, tot adaptant-los a les necessitats del territori i als seus sectors productius. La PAC també ha de servir per fomentar sistemes alimentaris de proximitat i de qualitat.

La PAC ha de ser una política que serveixi per atenuar les turbulències dels mercats, tot prevenint-les, i no un mer mecanisme reactiu que sol arribar tard quan els xocs del mercat han provocat danys o pèrdues en les explotacions afectades.

Rebutgem la proposta de reduir els fons destinats a la PAC en el proper període pressupostari. Aquesta reducció, sobretot tenint en compte l'increment de costos per a les explotacions agràries i ramaderes que representa l'aplicació de la normativa en matèria de condicionalitat i medi ambient, pot posar en dubte la viabilitat de les explotacions agràries, posant així en perill un sector primari resilient, sostenible i competitiu, que dota d'equilibri social i territorial el país.

Pel que fa a la política pesquera, apostem per consolidar el model pesquer de Catalunya en el marc comunitari i per fer possible una transició cap a la plena sostenibilitat i la recuperació dels recursos biològics que sigui compatible amb el manteniment de la flota catalana actual i de les estructures territorials del sector. Això també passa per unes polítiques que donin suport a una gestió

bioeconòmica de l'activitat pesquera a la Mediterrània que en valoritzi el producte i incrementi la competitivitat de les unitats extractives.

En aquest sentit, cal que els instruments de la nova política europea reconeguin la especificitat de la Mediterrània, dels seus sectors econòmics i dels ecosistemes marins que els donen suport, per tal d'establir un repartiment just i eficient del futur Fons Europeu Marítim i de la Pesca (FEMP), actualment en discussió.

Malgrat que el govern de Catalunya ha influït decisivament en la negociació del nou reglament que gestionarà la pesca d'arrossegament a la Mediterrània Occidental, tot introduint-hi millores que compatibilitzen la sostenibilitat amb les necessitats del nostre sector (gestió participativa a escala territorial i model de gestió basat en jornades pesqueres anuals), caldrà estar molt atent que la implementació sigui correcta.

Què proposem:

- Reformar la PAC tenint en compte els Objectius de Desenvolupament Sostenible i l'Agenda 2030, amb objectius clars, realistes i fàcils de monitorar. La PAC ha d'esdevenir una política agrària més social, ecològica i sostenible, tot contribuint al manteniment d'àmbits rurals i periurbans dinàmics i a la reducció d'emissions de GEH en línia amb la transició cap a una economia neutral al clima.
- Territorialitzar el disseny de la PAC i adaptar l'aplicació dels principis comuns d'aquesta política, mitjançant el principi de subsidiarietat, a l'especificitat mediterrània. Flexibilitzar les decisions sobre ajuts associats a la producció per a determinats cultius o bestiar. Catalunya ha de poder definir les polítiques agràries i redactar el seu propi pla estratègic.
- Crear un mecanisme regulador de mercat. Adaptant les regulacions de competència, cal assegurar als productors de productes peribles un preu mínim al seu producte, per preservar l'alimentació de la ciutadania i una vida digna als treballadors del camp.
- Limitar l'import màxim dels ajuts directes per explotació als 60.000 euros (*capping*), preveient excepcions per a les cooperatives agràries perceptores d'ajuts directes que puguin superar aquests llindars.
- Fomentar la innovació amb la creació d'incentius per a aquelles empreses de diferents sectors que apostin per la innovació que millori la productivitat de les explotacions i afavoreixi l'adaptació i la mitigació del canvi climàtic, alhora que respectin els principis de responsabilitat social corporativa.
- Promoure relacions transparents i de cooperació en la cadena de valor agroalimentària, tot vetllant per una remuneració justa per als productors. També cal establir un percentatge màxim de quota de mercat, per evitar que cap agent en la cadena alimentària tingui una posició de domini, així com regular la venda a pèrdues.
- Incentivar al màxim la producció i el consum local d'aliments, per integrar al màxim la cadena de valor al territori o a la regió i per fomentar l'economia local productiva, socialment i ecològicament responsable.
- Incentivar la recuperació de la diversitat varietal i de llavors.
- Reduir la dependència dels nostres sectors productius d'importacions de matèries primeres i alimentació animal. Afavorir els intercanvis comercials cooperatius.

- Aturar l'ús general dels pesticides tot avançant en els principis de l'agroecologia. Els plaguicides només s'han d'utilitzar després que s'hagin esgotat totes les altres solucions de control físic, mecànic i biològic.
- Promoure l'activitat agrària entre el jovent i el relleu generacional, amb accions formatives, fent incís en la professionalització, i donant facilitats per a la seva incorporació a l'activitat.
- Protegir els sòls agraris productius de l'especulació, tant en l'àmbit urbanístic com d'arrendaments o compra.
- Influir en la planificació a llarg termini de l'agricultura, tenint en compte el canvi climàtic i una probable escassetat d'aigua, per garantir la provisió d'aliments a la ciutadania.
- Promoure una dieta equilibrada basada en la dieta mediterrània per tal d'evitar malalties com el sobrepès i l'obesitat.
- Defensar la plena integració de la política marítima de Catalunya en el marc europeu.
- Reconèixer l'especificitat de la Mediterrània en els instruments de la nova política pesquera europea. Reconèixer i integrar el model gestió pesquera català en les polítiques de la Unió Europea.
- Dissenyar un nou Fons Europeu Marítim i de la PESCA (FEMP) just i eficient.
- Fer una transició cap a la plena sostenibilitat i la recuperació dels recursos biològics que sigui compatible amb el manteniment de la flota i les estructures territorials del sector.

4.4. Recerca i innovació

La proliferació de les economies dels països emergents fa que la Unió Europea hagi d'enfortir les bases de la competitivitat del seu teixit productiu, però no en base a la precarietat laboral i a uns salaris baixos, sinó a través de la millora de la productivitat mitjançant una aposta clara per la recerca i la innovació.

L'impuls econòmic europeu ha de venir per l'economia del coneixement mitjançant l'impuls de la recerca, l'aposta per innovar, la transferència tecnològica a les empreses, el risc d'emprendre o l'economia de la creativitat. Ara bé, perquè tot això passi, cal crear un ecosistema emprenedor i innovador que creï les condicions favorables de col·laboració i cooperació entre el mateix teixit empresarial i entre el sector públic i privat. És en aquest context que el sector públic té un paper fonamental en qualitat d'estat emprenedor, per impulsar i garantir la qualitat dels centres de recerca, disposar de les infraestructures necessàries per a l'activitat econòmica i dibuixar un marc legal i empresarial que afavoreixi la col·laboració, el risc i l'emprenedoria. Amb aquestes premisses, la Unió Europea té la responsabilitat d'impulsar i fomentar les condicions adequades per relançar la nova economia del coneixement i afavorir l'accés al crèdit de les empreses.

La ciència, la recerca i la innovació són factors clau al servei del desenvolupament sostenible, el progrés i el benestar social del present i el futur de la Unió Europea. Cal comptar amb la implicació de tots els actors, públics i privats, i fer que les universitats, els centres de recerca i les empreses empenyin conjuntament per desplegar el potencial d'R+D+I amb criteris d'excel·lència, avaluació, transparència i retiment de comptes.

L'any 2000, el Consell Europeu reunit a Lisboa es va proposar que l'any 2010 la Unió Europea fos la primera economia mundial basada en el coneixement, amb un creixement econòmic sostenible que augmentés la cohesió social i fos capaç de crear més i millors llocs de treball. Dos anys després, a Barcelona, el Consell Europeu va posar xifres a aquest objectiu: assolir que l'any 2010 el 3% del PIB es destinés a recerca i desenvolupament (R+D), i que dues terceres parts d'aquest finançament les aportés el sector privat. El 2010, la Unió Europea va reconèixer que els seus objectius havien estat massa ambiciosos. Tot i que la despesa en R+D al conjunt de la UE havia augmentat (de l'1,77% a l'1,92% del PIB), la xifra quedava lluny del 3% que s'havia fixat com a objectiu, i un terç dels seus estats membres fins i tot havien disminuït la seva inversió en R+D. Amb tot, la UE va considerar que, si bé els objectius no havien estat realistes, el diagnòstic sí que havia estat l'encertat, i va situar la recerca, el desenvolupament, i la innovació (R+D+I) en el nucli de la seva estratègia per a la propera dècada (Europa 2020) per tal d'evitar la decadència i fer front als seus principals reptes –entre els quals va destacar l'exclusió social, l'ocupació i el canvi climàtic– amb un creixement sostenible i socialment inclusiu.

Des d'aleshores, la UE continua augmentant globalment la seva inversió en R+D, però a un ritme clarament insuficient, i actualment la Xina ja inverteix, en relació amb el PIB, més del que hi inverteix la UE quan fa quinze anys hi invertia menys de la meitat del que hi invertia la UE.

Què proposem:

- Mantenir l'aposta estratègica per l'excel·lència científica en general, i del Consell Europeu de Recerca en particular.
- Promoure la convergència entre els estats membres de la inversió en polítiques d'R+D+I fins a nivells del 3,5% del PIB nacional, a través d'un pla estratègic per a la recerca i la innovació elaborat des de les institucions europees en col·laboració amb els estats i les regions de la Unió Europea.
- Incrementar la dotació econòmica que proposa la Comissió Europea per al programa Horizon Europe, que finançarà l'R+D durant el septenni 2021-2027. Considerem que l'actual proposta de la Comissió Europa (que representa un increment del 25% respecte al període 2014-2020) és insuficient per assolir els objectius plantejats.
- Enfortir les estructures que configuren el mapa públic d'R+D+I, format per les universitats, els centres de recerca, les grans infraestructures de recerca, les institucions hospitalàries, els parcs científics i tecnològics, les xarxes de referència i els grups de recerca.
- Donar suport a les universitats com a institucions indispensables tant per l'acció formativa que desenvolupen com per la seva recerca i la transferència de coneixement, fet que les converteix en un motor de l'economia i la generació de coneixement.
- Donar suport a la recerca en biomedicina des de les institucions hospitalàries, com un dels pilars bàsics del sistema d'R+D+I català i europeu.
- Potenciar la captació de fons per a ciència aplicada i innovació, posant com a objectiu igualar el retorn de fons europeus a l'obtingut en programes de ciència d'excel·lència com les convocatòries ERC (European Research Council).
- Promoure la compra pública innovadora des de les institucions de la Unió Europea.
- Desplegar programes de coordinació al si de la Unió per afavorir la col·laboració empresa universitat entre diversos estats membres, fet que suposaria més qualitat de transferència de

coneixement dels centres de recerca, però també més adaptabilitat dels programes curriculars a les necessitats competencials en clau comunitària.

- Potenciar les ajudes per facilitar i potenciar la recerca i el desenvolupament a les petites i mitjanes empreses. Un dels objectius del finançament públic de l'R+D ha de ser el de fer de tractor per a la inversió en R+D en el sector privat, en general, i en les PIME en particular. Cal tenir present que per a una PIME és més difícil i arriscat invertir en R+D que no pas per a una gran empresa. La importància del pes de les PIME en algunes economies, com ara la catalana, fa que sigui impossible plantejar-se un canvi de model productiu sense la seva implicació.
- Impulsar la creació de *spin offs* al si dels centres de recerca de les universitats europees amb programes de suport tècnic, jurídic i econòmic.
- Promoure la recerca en el sector privat, especialment pels departaments d'R+D+I de les empreses grans i mitjanes, en sectors estratègics i capdavaners en innovació com l'automobilístic, l'alimentari, el químic i el farmacèutic.
- Promoure inversions per a projectes clau de les especialitzacions regionals definides en l'Estratègia d'especialització intel·ligent en recerca i innovació RIS3CAT.
- Assegurar la ràpida explotació dels resultats de la recerca en l'àmbit de la Unió, agilitzant aquest procés amb una disminució de la càrrega administrativa i donant suport específic sectorial des de l'àmbit de la Unió.
- Millorar la vinculació entre recerca i teixit productiu, fomentant el procés de transferència de tecnologia i la recerca. Cal que la societat i l'economia es beneficiïn dels avenços tecnològics i que es doni un trasllat real dels beneficis de la recerca, accelerant el canvi tecnològic en totes les fases de la cadena de valor, generació, absorció i difusió del coneixement.
- Facilitar la comunicació entre els agents que generen coneixement i la societat, a través d'entitats regionals i nacionals, tant en l'àmbit públic com privat, i promoure la col·laboració entre institucions de diferents estats com un valor en els projectes de recerca.
- Esdevenir un territori capdavanter en el camp de la recerca mundial per tal d'atraure investigadors de reconegut prestigi, prenent com a base exclusivament el mèrit científic i acadèmic.
- Impulsar el desplegament del Consell Europeu d'Innovació i la seva interlocució amb agents locals, regionals i nacionals.
- Promoure la combinació de fons de programes de recerca amb altres fons d'inversió com el programa InvestEU.
- Centrar la política de recerca, desenvolupament i innovació en les tecnologies més respectuoses amb el medi ambient. Cal promoure la participació d'empreses i ens públics de Catalunya en programes comunitaris finançats per la Unió en l'àmbit del medi ambient i l'energia.
- Incrementar l'interès per la ciència i la tecnologia a través de programes formatius adreçats a nens i joves.
- Promoure l'homologació europea dels títols universitaris entre els estats de la Unió Europea.
- Potenciar els programes de mobilitat internacional, incrementant tant el nombre d'ajudes com el seu import. Més enllà de l'impacte en la recerca, Esquerra considera que aquestes iniciatives són, a llarg termini, un dels instruments més coherents amb l'esperit fundacional de la UE i més eficaços per combatre l'euroescepticisme.

4.5. Tecnologia i mercat únic digital

El gran creixement de l'economia digital planteja fer front a molts reptes al si de la Unió Europea. El desplegament del comerç electrònic i l'economia digital apunten cap a la creació d'un gran mercat internacional on productes i serveis circulin lliurement amb les mínimes restriccions. Cal, però, trobar el balanç entre el mercat, la protecció dels consumidors i la justícia social.

L'eina del mercat únic digital (MUD) ha estat la principal estratègia de la Comissió en aquesta darrera legislatura per adaptar-nos-hi, amb tres pilars bàsics, l'accés per a consumidors i empreses a les tecnologies, la creació d'un marc legal idoni per als proveïdors de serveis i la maximització del potencial de creixement de l'economia digital.

L'informe de revisió d'aquesta estratègia europea fet al cap de dos anys del seu inici, mostra els avenços assolits, però també els reptes del futur, com la falta d'una infraestructura de supercomputació –en comparació amb els Estats Units–, la regulació de les garanties dels consumidors en la compra de productes per internet, la ciberseguretat o bé l'harmonització en les formes de pagament en les compres digitals a la Unió. També cal afrontar i planificar una adaptació al canvi que suposarà en el mercat de treball la digitalització i la robòtica, especialment en aquells sectors més sensibles en què la tecnologia podria substituir parcialment la mà d'obra i generar una desocupació estructural. Cal per tant pensar en com adaptar els efectes redistributius provocats per les tecnologies, especialment en ocupacions de baixa qualificació.

En definitiva, cal treballar des de les institucions europees per continuar amb l'estratègia del mercat únic digital amb un marc jurídic que sigui inclusiu, tant per a treballadors com per a consumidors i empreses, just, obert i segur.

Què proposem:

- Impulsar Barcelona i Catalunya com un territori atractiu per al sector tecnològic a la Unió Europea.
- Dissenyar un pla europeu per a l'orientació i la formació de treballadors no qualificats en ocupacions amb un alt grau de substitució tecnològica.
- Impulsar el disseny de creació de ciutats intel·ligents (en anglès, *smart cities*) amb la tecnologia, vinculada al creixement urbanístic, com a eina organitzativa i de respecte pel medi ambient.
- Impulsar l'ús de *big data* per a les empreses per tal de potenciar l'aparició de noves oportunitats de mercat i facilitar la innovació disruptiva.
- Promoure la capacitat digital en l'internet de les coses (en anglès, *internet of things*) com a eina per afavorir la transformació industrial i el seu desenvolupament.
- Enfortir la seguretat, la traçabilitat i la confiança en la realització de transaccions potenciant la implantació de la tecnologia de cadena de blocs (en l'anglès, *blockchain*) i les estratègies que estats i regions hagin dissenyat per assolir-ho, amb l'objectiu de millorar els serveis digitals per a la ciutadania i promoure les potencialitats d'aquesta tecnologia entre l'administració, les empreses i la ciutadania.
- Promoure l'accés i ús del 5G, una tecnologia cabdal per a la connectivitat del futur, a tot l'espai de la Unió Europea i impulsar l'ecosistema vinculat al 5G a Catalunya com un dels pioners a la Unió.

- Garantir la protecció dels consumidors amb l'harmonització de les garanties dels productes del comerç electrònic entre els estats membres de la Unió.
- Legislar el mercat de l'economia col·laborativa, per protegir els drets dels consumidors i un marc jurídic clar a les empreses que hi participin.
- Donar suport al desenvolupament rural i a la modernització agrícola oferint suport per a la seva plena incorporació al món digital i a les noves tecnologies de la informació i les telecomunicacions.
- Impulsar programes de suport adreçat a emprenedors del sector tecnològic per crear la base del teixit econòmic digital i poder competir tecnològicament amb els Estats Units en el futur.
- Assegurar uns estàndards de competències digitals en els cicles escolars de primària per a tots els nens i nenes de la Unió per tal d'arribar a una convergència en la digitalització de la futura població adulta europea.
- Donar suport a inversions en el mercat únic digital com instal·lacions científiques i tècniques singulars, com ara el superordinador MareNostrum del Centre Nacional de Supercomputació de Barcelona, per millorar el potencial d'anàlisi de dades com per exemple en salut.
- Facilitar la compartició d'historials clínics en tota la xarxa de sistemes de salut de la Unió, per tal de millorar l'assistència sanitària a la ciutadania quan la necessitin i no estiguin al seu país d'origen.
- Promoure una fiscalitat justa i proporcionada per al sector tecnològic, creant legislacions que permetin gravar les vendes d'empreses digitals al territori on s'han produït, i no eludir el pagament d'impostos en paradisos fiscals a través d'enginyeria financera. Els béns o serveis digitals no han de rebre un tracte millor o pitjor que d'altres.
- Garantir que el nou "capitalisme de plataformes" (com Uber, Airbnb, Deliveroo, etc.) no es converteixi en una font de "rendes econòmiques", que extregui més que no pas afegeixi valor econòmic, i que esquivi la legislació laboral aplicable a altres sectors i llocs de treball.
- Reformar els drets d'autor en el mercat únic digital: rebutjar el bloqueig automàtic, a través de filtres de programari, dels continguts carregats a internet. Els filtres poden comprometre seriosament la manera com funciona internet, així com els drets dels ciutadans: el dret a la llibertat d'expressió, a beneficiar-se de les excepcions dels drets d'autor, a accedir a una autoritat judicial per rebutjar una sol·licitud indeguda, etc. Les plataformes tindrien un paper clau a l'hora de decidir què es pot i què no es pot publicar en línia, en comptes dels legisladors i els tribunals. No volem que l'accés de la ciutadania europea a la cultura en línia el decideixi la tecnologia de les grans multinacionals. Proposem que les grans plataformes hagin de comprar llicències als propietaris de drets d'autor, que han d'obtenir una remuneració justa.
- Influir en el mercat de les telecomunicacions per assolir una convergència tarifària en serveis de telefonia i accés a internet entre els estats membres.
- Crear un comitè sobre *fake news* per lluitar contra la difusió de notícies falses en els continguts digitals i crear nous reglaments que no en permetin la proliferació.

4.6. Política comercial

Necessitem un comerç just, responsable i sostenible, una política comercial que eviti que els tractats comercials siguin eines per regular a la baixa, o desregular, normes socials, laborals, mediambientals i socials amb l'excusa que són una barrera al comerç; que protegeixi el medi ambient; que fomenti la innovació; que sigui democràtica, sostenible i transparent; que tingui en compte la perspectiva de gènere i vetlli pels col·lectius menys afavorits. La Unió Europea ha de liderar un sistema de comerç internacional just i respectuós amb estàndards socials, laborals i mediambientals elevats.

D'altra banda, el multilateralisme en l'àmbit del comerç internacional està amenaçat pel seu principal inspirador, els EUA. El president nord-americà, Donald Trump, va decidir engegar una guerra comercial sense precedents les darreres dècades, especialment contra la Xina i la Unió Europea, a qui ha imposat aranzels sobre l'acer i l'alumini, amb uns resultats difícils de predir en un món amb cada cop més interdependències comercials.

Com a resposta, la Unió ha d'actuar i omplir el buit deixat pels EUA, però de manera ordenada i amb eficàcia. Volem afavorir una política comercial que prioritzi la justícia social i el desenvolupament sostenible i alhora la transparència sobre diferents aspectes clau de les negociacions comercials, que han estat darrerament posats en qüestió en les negociacions amb acords com el TTIP i el CETA.

No volem cap més cas Castor que obligui la ciutadania a avalar amb els seus impostos els riscos d'inversions multimilionàries de grans empreses privades en cas de fallida dels projectes. Tampoc volem que sectors clau a Catalunya com el primari hagin de competir amb productes alterats genèticament i amb una qualitat inferior. Així mateix, tampoc volem una pèrdua de qualitat en els llocs dels treballadors o un allunyament del camí per assolir els objectius climàtics.

Què proposem:

- Demanar transparència en les negociacions comercials. Cal que es facin públics els documents de les negociacions i els capítols de què consten. Cal un control parlamentari de les negociacions, un sistema que permeti al Parlament Europeu consultar l'estat de les negociacions en qualsevol moment i sense limitacions d'extensió o temps, així com conèixer-ne el full de ruta. També cal que es publiqui l'agenda de reunions del funcionariat de la Comissió amb tercers sobre els tractats comercials, per donar visibilitat als grups de pressió que intenten influir en les negociacions.
- Elaborar i analitzar estudis d'impacte en la ciutadania, el medi ambient i sectorials. És necessari saber els riscos i els desajustos que els acords poden provocar en l'àmbit laboral, social, mediambiental i en el teixit productiu de la Unió.
- Millorar l'escrutini democràtic i la participació pública en els acords comercials. És essencial per a la supervisió democràtica que el Parlament Europeu participi des del principi en les negociacions comercials, amb drets formals per votar el mandat dels acords, a més de l'escrutini parlamentari durant el procés de negociació i la necessitat d'una votació parlamentària pels acords assolits.
- Crear un mecanisme de resolució de conflictes bilateral, en què la ciutadania o bé els estats puguin també portar als tribunals les empreses en cas de violacions dels tractats, i no només a

la inversa, com ha succeït amb l'ISDS (de l'anglès, Investor-State Dispute Settlement) i la seva nova versió proposada, el MIC (de l'anglès, Multilateral Investment Court), mitjançant els quals les empreses poden denunciar els estats si hi ha canvis en la normativa reguladora nacional que poden afectar les seves inversions. El procediment davant les resolucions entre estats i inversors és un dels punts clau en les negociacions dels tractats comercials. La proposta del mecanisme MIC no fa més que reemplaçar l'anterior mecanisme de l'ISDS amb un sistema institucional diferent, però que no resol els problemes que han generat la pressió pel canvi de mecanisme.

- Diferenciar els productes segons el seu contingut en carboni per tal de protegir els estàndards europeus i que serveixi a la Unió en política climàtica. A través del disseny de mètodes de producció i processos PPM (de l'anglès *process and production methods*), compatibles amb la legislació de l'Organització Mundial del Comerç, es poden preservar els alts estàndards mediambientals dins de la Unió, ja que ajuden a evitar la reubicació de la producció amb regulacions menys exigents. Mantenir el principi de precaució en matèria d'estàndards tècnics i de normalització industrial, que dona suport a mesures de protecció davant certs productes i tecnologies que puguin esdevenir un risc per a la salut pública o el medi ambient. Cal introduir etiquetes ecològiques obligatòries als productes amb la seva petjada de carboni o regular els combustibles segons la quantitat de gasos amb efecte d'hivernacle que s'emeti per produir-los.
- Promoure, en l'àmbit del Consell de Drets Humans de les Nacions Unides, la creació d'un instrument internacional jurídicament vinculant sobre les empreses transnacionals i altres empreses en matèria de drets humans. La Unió ha de donar suport als estats amb el seu compromís internacional de prevenir violacions dels drets humans que ocorren dins del seu territori o sota la seva jurisdicció.
- Protegir els drets laborals dels treballadors promovent acords de països tercers amb la Unió subscriuguin els vuit convenis fonamentals de l'Organització Internacional del Treball (OIT). Aquests acords abracen temes que són considerats com a principis i drets fonamentals en el treball: la llibertat d'associació i la llibertat sindical, i el reconeixement efectiu del dret de negociació col·lectiva; l'eliminació de totes les formes de treball forçós o obligatori; l'abolició efectiva del treball infantil i l'eliminació de la discriminació en matèria d'ocupació i ocupació per, en definitiva, reduir la conflictivitat laboral i donar seguretat jurídica.
- Protegir les dades personals i els serveis públics en la regulació del comerç de serveis. La innovació tecnològica i l'economia col·laborativa plantegen reptes nous al comerç internacional de serveis i requereixen polítiques comercials de l'Organització Mundial del Comerç i la Unió Europea. Primerament, els serveis públics han d'estar totalment exclosos de tots els acords comercials que entrin en vigor a la Unió. A més, les negociacions de l'acord de comerç de serveis TISA (de l'anglès *trade in service agreement*) s'han de mantenir en suspens fins que es dugui a terme una avaluació exhaustiva del seu efecte sobre el clima i la perspectiva de gènere. Finalment, en els tractats que impliquin la lliure circulació de dades, com ara el comerç electrònic, cal assegurar que la posició de la Unió sobre la privadesa de dades es compleix plenament.
- Posar com a punt comú i central de les negociacions l'acord de París i l'Agenda 2030 sobre desenvolupament sostenible amb disposicions explícites als acords comercials. L'afectació al medi ambient i els riscos sanitaris es poden veure afectats pels tractats comercials i les pràctiques de les empreses, ja que poden facilitar cultius agrícoles a gran escala mitjançant pesticides i transgènics, així com increments en la contaminació i pràctiques mineres perjudicials per al medi ambient. Cal garantir els objectius de gènere, transició energètica, relacions laborals, consum i producció sostenibles, innovació, acció climàtica i cooperació.

- Posar la perspectiva de gènere com un element principal en els tractats comercials. Els acords comercials afecten de manera diferent dones i homes a causa de les desigualtats estructurals de gènere. Les dones i els homes s'estructuren en sectors diferents de l'economia, les dones es fan càrrec més de tasques de cura no remunerades i són més presents en l'economia submergida. És urgent avançar cap a una política comercial que promogui el canvi dels rols tradicionals de gènere en lloc de reforçar-los. Abans de començar negociacions comercials, cal dur a terme avaluacions de gènere específiques per país i per sector que permetin, mitjançant indicadors clars i mesurables, analitzar els efectes de les polítiques comercials sobre la igualtat de gènere i l'apoderament de les dones. A més, els acords han d'incloure un capítol de gènere amb disposicions vinculants que promoguin compromisos internacionals sobre els drets de les dones, la igualtat de gènere i la integració de gènere, basats en la Plataforma d'Acció de Pequín, els Objectius de Desenvolupament Sostenible i l'Acord de París.
- Vetllar pel risc d'exclusió de col·lectius minoritaris i més desafavorits. Mitjançant l'elaboració d'informes d'avaluació i seguiment, i en col·laboració amb entitats socials i cíviques de les regions i els municipis, es podran dissenyar polítiques socials adreçades als col·lectius específicament desafavorits per un o diversos tractats comercials.
- Promoure la cooperació fiscal. Els acords comercials fomenten l'evasió d'impostos per part de les empreses multinacionals, fet que resta recursos per al benestar públic. La Unió ha d'establir acords comercials amb aquells socis que col·laborin en la transparència fiscal i que implementin les recomanacions de l'OCDE en transparència fiscal entre estats, com el pla d'acció BEPS (de l'anglès, *Base Erosion and Profit Shifting*). S'han d'excloure de l'abast de tots els acords comercials de la Unió aquells en què estiguin implicats països designats com a paradisos fiscals per part de la Unió.
- Promoure el multilateralisme en el comerç mundial. La Unió ha de liderar el nou ordre de comerç mundial, defugint del proteccionisme i d'una guerra comercial que podria portar conseqüències econòmiques greus sobre el comerç i la inversió.
- Crear un règim sancionador per a aquells estats o empreses que no compleixin amb la normativa que estableix el tractat de l'acord comercial. Els fons recaptats aniran a engreixar el fons europeu contra la globalització, adreçat a atendre necessitats socials derivades de la globalització i el nou ordre de comerç mundial.

4.7. Justícia fiscal

Com a conseqüència de l'escàndol dels Papers de Panamà, i gràcies al ressò dels mitjans de comunicació, el frau i l'evasió fiscals han passat a un primer pla en l'agenda política europea i mundial. L'evasió i el frau fiscal genera a la UE pèrdues per valor de 825.000 milions d'euros cada any. Una altra sèrie d'escàndols bancaris en múltiples països de la Unió ha posat de manifest les deficiències del règim europeu contra el blanqueig de capitals.

Davant la situació de clara i manifesta competència fiscal dels estats, les empreses aprofiten per minimitzar la seva càrrega fiscal. Els estats membres, amb la voluntat de no perdre sobirania, estan perdent oportunitats de crear més recursos i per tant donar més i millors serveis públics a la ciutadania. El fenomen del dúmping fiscal a la Unió és continu i preocupant. La llista europea de paradisos fiscals aprovada recentment pot esdevenir clau contra aquelles jurisdiccions amb una fiscalitat laxa, però no inclou cap dels països que actuen com a tals dins la mateixa UE, per

exemple Luxemburg, i que incentiven aquesta cursa a la baixa en la fiscalitat. En aquest sentit, si s'apliquessin els mateixos criteris als estats membres de la UE, cinc d'aquests estats estarien en la llista, per la qual cosa és urgent que la UE augmenti la pressió sobre els seus propis països perquè posin fi a les pràctiques fiscals fraudulentas. A més, igual que amb l'impost de societats, alguns estats estableixen règims fiscals especials per atreure les grans fortunes amb exempcions fiscals, alimentant així la cursa a la baixa en la imposició.

Per la seva banda, el Parlament Europeu ha estat ambiciós amb la creació de diverses comissions d'investigació i ha aprovat un informe contra l'evasió, l'elusió fiscal i el blanqueig de capitals. Tot i així, cal anar molt més enllà i encara queda molta feina a fer contra l'elusió fiscal o el blanqueig de capitals, amb especial atenció a les entitats financeres que ho vehiculen, tot apoderant l'Autoritat Bancària Europea. Cal fer més efectiva l'aplicació als estats membres de les lleis antiblanqueig de capitals. La Unió Europea no pot esdevenir un lloc on es canalitza l'activitat corrupta que finança el crim, el terrorisme i la corrupció.

Cal que les institucions europees facin un pas endavant, siguin conscients del seu grau de responsabilitat i liderin la lluita per la justícia fiscal. La UE ha d'entendre que la reducció dels dèficits públics no només es pot fer a través de polítiques d'austeritat, sinó augmentant la generació d'ingressos dels estats fent front a la desigualtat i promovent la justícia fiscal.

Què proposem:

- Lluitar contra els paradisos fiscals. La Unió ha fet tímides passes endavant en la seva definició del que considera paradís fiscal. La llista de paradisos fiscals ha d'incloure aquelles jurisdiccions que no compleixen els requisits dels estàndards europeus de transparència fiscal, ja siguin de dins o de fora de la Unió.
- Lluitar contra l'establiment de règims especials, règims fiscals agressius i exempcions per a grans fortunes i empreses.
- Establir un mecanisme de monitoratge i sanció per a aquells estats membres amb legislació i pràctiques fiscals nocives i en flagrant contradicció amb els valors i principis de la bona governança fiscal a la UE. Estats membres com el Regne Unit, els Països Baixos, Malta, Irlanda, Luxemburg, Hongria i Xipre tenen règims i pràctiques fiscals nocives per a la resta d'estats membres i cal que canviïn la seva legislació.
- Harmonitzar el concepte de delictes fiscal a la UE, així com de les funcions de les oficines d'intel·ligència fiscal dels estats. Unificar criteris i coordinar les agències d'informació i tributàries en la lluita contra l'elusió i l'evasió fiscal.
- Crear una unitat d'intel·ligència fiscal de la UE amb competències sobre blanqueig de capitals i altres delictes fiscals transfronterers i amb la funció també de coordinar i prestar assistència a les unitats de cada estat membre. Per garantir l'efectivitat d'aquest nou ens, cal dotar-lo de recursos humans, de capital i d'infraestructura suficients.
- Harmonitzar l'impost de societats. Establir un mínim com a tipus nominal que caldria que anés acompanyat d'una simplificació dels sistemes fiscals i d'un sistema d'avaluació per tal que es pogués comparar el tipus nominal i el tipus real que finalment es paga, i poder avaluar la distorsió que creen les diferents deduccions, exempcions i incentius fiscals. De la mateixa manera que mitjançant el Pacte d'estabilitat i creixement s'estableixen uns tipus màxims per al dèficit públic dels estats membres, la Unió podria establir un percentatge màxim de diferència entre els tipus nominals i els tipus reals de l'impost de societats.

- Incrementar la imposició per a societats que alimenten l'economia especulativa com ara les societats d'inversió de capital variable (SICAV). Aquestes societats aprofiten el sistema establert i esdevenen una eina legal per evadir impostos i per ajornar-ne el pagament.
- Avançar en el disseny i l'aplicació d'un impost sobre serveis digitals en l'àmbit europeu, per tal que les grans empreses digitals tributin allà on operen i generen els seus ingressos, i facin així una contribució fiscal justa, superior a l'actual.
- Exigir a la Comissió i al Banc Europeu d'Inversions que no assignin fons europeus a empreses o intermediaris financers que facin ús de l'evasió o l'elusió fiscal, així com una revisió de la directiva europea de contractació pública, per tal de poder vetar-hi l'accés a empreses que facin ús de paradisos fiscals.
- Establir clàusules que impedeixin rebre finançament de la Unió a qualsevol entitat que faciliti l'evasió fiscal, segons el grau d'acompliment de criteris internacionals en transparència i cooperació fiscal i en la lluita contra l'elusió fiscal i el blanqueig de capitals.
- Establir una comissió permanent sobre fiscalitat al Parlament Europeu. Tal com ha succeït amb les comissions anteriors de caràcter temporal, cal una comissió dedicada a la vigilància de les institucions europees i dels estats membres de l'acompliment de les directrius recomanades com a bones pràctiques fiscals. Proposem la creació d'una subcomissió dins la Comissió d'Afers Econòmics i Monetaris.
- Vigilar fiscalment els traspessos duts a terme en el futbol professional mitjançant la col·laboració permanent amb els organismes de les federacions internacionals de futbol, les agències tributàries nacionals i altres actors internacionals directament o indirectament implicats en les operacions de fitxatges. També cal una vigilància especial a aquelles societats que gestionen els drets d'imatge dels jugadors i que sovint tenen seu en paradisos fiscals.
- Crear una àrea única d'IVA a la Unió. Calen mesures per combatre la diferència entre el que es recapta actualment i el que s'hauria de recaptar si no existís el frau fiscal. Això significa modernitzar el sistema d'IVA per tal que permeti lluitar contra el frau fiscal transfronterer, com l'intercanvi d'informació entre les diferents administracions tributàries dels estats membres.
- Crear un gravamen europeu als productes energètics. La inclusió d'un component mediambiental en la fiscalitat és cada cop més necessària tenint en compte els reptes de sostenibilitat plantejats en l'Agenda 2030 i els compromisos adquirits en l'acord de París.
- Acompanyar els estats membres en l'aplicació del Pla BEPS (de l'anglès Base Erosion and Profit Shifting) en contra del trasllat de beneficis de les empreses i dissenyar un règim sancionador aplicable a aquells estats que no compleixin amb els requisits de la seva aplicació.
- Millorar la transparència fiscal de les grans empreses que operen a Europa, que han de fer pública la seva informació financera i fiscal relativa a tots les països on operen, com a mecanisme per lluitar contra l'enginyeria fiscal i la desviació de beneficis. Demanar a països tercers la col·laboració en la tramesa d'informació país per país de les multinacionals.
- Millorar la normativa europea antiblanqueig de capitals, garantint normes i mecanismes comuns a tota la UE.
- Posar fi als visats d'or, el mecanisme segons el qual tretze estats membres (entre els quals Espanya) ofereixen passaports i permisos de residència legals a propietaris de grans fortunes a canvi d'inversions als estats que atorguen els visats, de manera opaca i sovint sense cap escrutini sobre l'origen d'aquestes fortunes, fet que obre la porta al blanqueig de capitals.

- Eliminar el requisit d'unanimitat al Consell sobre determinats assumptes fiscals per assegurar que cap estat pugui vetar els avenços cap a una fiscalitat més justa. El Parlament hauria de ser colegislador en matèria fiscal.
- Dissenyar i posar en marxa l'impost sobre transaccions financeres.
- Donar protecció als *whistleblowers* o alertadors de corrupció que col·laboren amb la transparència fiscal als diferents estats.

4.8. Una Europa creativa

Les competències en matèria de cultura a la Unió Europea no han estat a l'altura de la importància que té. La cultura és un factor de desenvolupament humà i ciutadà en el qual l'aprenentatge de coneixements, l'adquisició de valors, la creació cultural i l'expressivitat artística són fonamentals per adquirir pensament crític, expressar-se lliurement i esdevenir ciutadans compromesos i corresponsables en la societat que vivim.

Des d'Esquerra Republicana hem apostat sempre per una Catalunya innovadora, moderna i creativa, que generalitzi la pràctica i el gaudi de la cultura en totes les seves formes, fomentant la conservació, la difusió i l'accés al patrimoni cultural i garantint la promoció i la qualitat de la producció cultural. El desenvolupament del talent creatiu de les persones i l'accés en condicions d'igualtat a la producció cultural són un element indispensable del benestar de les persones. Així doncs, la cultura ha de ser considerada un pilar de l'estat del benestar. A més, cal tenir present que la llengua també és cultura i, com a tal, s'ha de potenciar en el marc europeu la diversitat lingüística dels pobles i les nacions com un element d'identitat que enriqueixi i ajudi al desenvolupament d'Europa.

La diversitat cultural forma part de la idiosincràsia de la Unió Europea. No obstant això, en l'agenda prioritària d'acció i de disseny de les polítiques actives de la Unió Europea, el valor de la cultura no està sent suficientment reconegut. El programa Europa Creativa en seria un exemple, ja que la cultura esdevé principalment una mercaderia sense cap valor més que l'econòmic. Cal, doncs, que Europa vegi en la creació, la difusió i les pràctiques culturals una de les vies per assolir nous espais de ciutadania, de llibertat i també de creixement econòmic i d'innovació.

Cal vetllar pel reforç de les polítiques de protecció i foment de les excepcions culturals (subvencions al sector cultural, sistema de quotes o altres normes de promoció de les obres pròpies o europees), que es basen en la missió de la Unió Europea de protegir i promoure la diversitat cultural i lingüística i la cohesió social. Cal un marc regulador europeu que permeti als països comunitaris l'adopció de mesures pròpies i específiques en la matèria, sense que aquestes siguin considerades un obstacle a la lliure circulació de béns, productes i serveis, ni una distorsió del mercat.

Què proposem:

- Crear un Consell Europeu de la Cultura. Esquerra defensa la creació d'un pla general de suport a la creació i difusió cultural per a tota la Unió Europea mitjançant la creació d'un organisme, des del qual totes les cultures europees tinguin veu i vot i participin d'una política comuna cultural.

- Defensar la diversitat cultural a la Unió Europea, impulsant polítiques que donin suport a la creació, la difusió i la salvaguarda del patrimoni de la cultura tradicional, promovent programes de difusió, col·laboració i intercanvi entre els pobles d'Europa i fomentant l'intercanvi transfronterer.
- Promoure accions que afavoreixin la difusió de les obres culturals en les activitats sense afany de lucre, especialment pel que fa a l'educació, la difusió cultural i les tradicions populars. Així doncs, cal donar suport als instituts culturals –especialment als no estatals– que difonen les cultures pròpies dels pobles d'Europa.
- Desenvolupar polítiques actives per a la conservació del patrimoni històric i cultural, mitjançant actuacions decidides i comunes per a la conservació del patrimoni arquitectònic, documental i museístic i la informatització dels seus arxius històrics.
- Donar suport a la implementació de l'IVA superreduït per a tots els productes culturals.
- Impulsar l'accés lliure a la informació i el patrimoni digital cultural.
- Defensar l'excepció cultural en el sector audiovisual, com a factor vital per als països amb cultura pròpia minoritzada i per a la indústria cultural europea.
- Preservar i promoure la diversitat lingüística a Europa en l'era de la comunicació digital, a través de les normatives comunitàries, els acords internacionals de la Unió Europea i les polítiques públiques de foment de llengües minoritàries o minoritzades reconegudes com l'aranès, el basc, el català i el galleg.
- Enfortir els mitjans de comunicació públics com a motors de les indústries culturals i del sector creatiu europeu. Defensar la inversió en continguts originals com una pedra angular de les estratègies i prioritats financeres dels mitjans de comunicació públics, que han de donar suport a les produccions audiovisuals europees. Donar suport a la consolidació institucional del sistema europeu de mitjans de comunicació públics, com a servei bàsic a la ciutadania.
- Promoure l'alfabetització mediàtica de la societat europea, el periodisme de qualitat i la transparència de les institucions per contenir els efectes de la desinformació i enfortir la qualitat democràtica. Proposar la creació del True Information Fund (fons europeu per a la informació veritable), amb diners públics i privats, per impulsar programes d'alfabetització mediàtica de la ciutadania i fomentar el periodisme independent i de qualitat. També volem impulsar acords entre països i regions europees per al foment de la transparència de les institucions, del pensament crític de la ciutadania i de la responsabilitat en la producció i el consum de continguts audiovisuals. Aquestes mesures seran un contrapès dels efectes de la desinformació i hauran de contribuir a la millora del sistema de mitjans de comunicació i del funcionament de la democràcia. Caldrà garantir la protecció de les dades de les persones usuàries dels serveis de comunicació audiovisual, la transparència dels algoritmes de recomanació de continguts i la protecció dels menors i dels col·lectius de risc davant els continguts audiovisuals.
- Defensar els interessos del sector audiovisual de Catalunya a Europa. Impulsar al Parlament de Catalunya la ràpida transposició de la normativa comunitària a la legislació catalana i cercar aliances amb països i regions de característiques similars a Catalunya (com Àustria, Bèlgica, Dinamarca i els Països Baixos) per defensar interessos compartits. Participar en els debats i processos d'elaboració de totes les normes europees oportunes per garantir que el conjunt del sector audiovisual català pugui aprofitar els avantatges de l'espai digital que comparteix amb els seus homòlegs europeus.

- Promoure la col·laboració dels nostres serveis audiovisuals públics (CCMA, XAL) i de les productores catalanes amb els homòlegs europeus i mediterranis, per a la producció de continguts i altres activitats.
- Promoure l'accés als serveis audiovisuals catalans a tot Europa, i especialment en els territoris amb afinitats lingüístiques i culturals. Vetllar perquè els serveis de comunicació audiovisual permetin que l'oferta en català arribi a públics de parla catalana d'altres països europeus, els residents a l'estranger, però també els espectadors del País Valencià, les illes Balears, la Catalunya Nord i l'Alguer. Vetllar al Parlament europeu perquè els serveis de comunicació sota demanda i les plataformes de televisió de pagament garanteixin un accés clar i directe als continguts d'interès públic i perquè incloguin l'oferta dels canals locals dels territoris sobre els quals actuen (*must carry*).
- Fomentar les sales de cinema i altres circuits de distribució que millorin l'accés ciutadà al cinema català i europeu o d'interès cultural i artístic, i preferentment en versió subtitulada en català (si no són en versió original catalana o castellana). Donarem suport als projectes de caire català i europeu que permetin competir amb l'expansió de les grans plataformes globals com HBO, Netflix i Amazon, amb l'objectiu d'evitar les posicions de domini que perjudiquin els consumidors de continguts culturals.
- Lluitar contra la pirateria i totes les pràctiques d'accés il·legítim a continguts audiovisuals, per garantir el respecte dels drets d'autor i la viabilitat econòmica de les produccions originals.
- Estimular el suport europeu a les iniciatives de recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I) en l'audiovisual a Catalunya per enfortir la seva competitivitat i posicionament industrial. Fomentar que les empreses i altres agents del sector audiovisual de Catalunya participin en les convocatòries de projectes d'R+D+I i tinguin accés a les línies de finançament europees de la recerca i la innovació, com el programa Horizon 2020.
- Eliminar la publicitat dels jocs i apostes, tant en mitjans digitals com en ràdio i televisió, reduint així els índexs d'addicció a aquestes activitats per part de la ciutadania, sobretot dels col·lectius més vulnerables.

5. EUROPA, UN ACTOR GLOBAL RELLEVANT, COHERENT I SOLIDARI

5.1. Acció exterior

La UE és el soci econòmic i comercial més gran del món, el major donant d'ajut al desenvolupament i el màxim proveïdor d'ajuda humanitària. Disposa també d'una de les majors xarxes diplomàtiques en l'àmbit mundial i anualment gasta aproximadament 10.000 milions d'euros en acció exterior.

Tanmateix, la política exterior europea –que nosaltres considerem absolutament necessària– és dèbil, poc coherent, amb estàndards dobles cada cop més evidents, sense lideratge clar i amb impacte reduït, en part a causa del manteniment de la regla de la unanimitat al Consell, i en part també a la resistència dels estats membres a acordar estratègies i prioritats comunes en favor de prioritzar els seus interessos particulars. La UE és un extraordinari catalitzador de recursos, xarxes i experiència, que aprofita les aportacions de les seves institucions i les dels estats membres, però aquesta varietat d'eines pot deixar de ser un avantatge per convertir-se en un inconvenient si no està emmarcada en una estratègia global basada en una anàlisi comuna.

A l'hora de posicionar-se en crisis i conflictes, la UE ha de prioritzar la prevenció civil de conflictes, el diàleg, la mediació i les mesures de reconciliació. La UE ha estat des del seu inici un projecte de pau i reconciliació. Per això, contribuir al manteniment de la pau hauria de ser el principal objectiu d'Europa en tant que actor internacional. També fomentar el respecte als drets humans, la democràcia i el multilateralisme, particularment en la conjuntura actual, en què la democràcia i els drets humans estan en retrocés.

La política d'ampliació ha estat i ha de seguir sent ambiciosa i generosa, però al mateix temps cal abordar les possibles noves adhesions amb exigència i responsabilitat. Exigència en el compliment estricte dels criteris polítics de respecte a la democràcia i als drets humans, que constitueixen la pedra angular de la Unió Europea. I responsabilitat per gestionar adequadament la tensió entre l'ampliació i l'aprofundiment de la integració europea. Si no assoleix aquests reptes, Europa fracassarà en el somni de crear una Unió més àmplia, unida, eficaç, democràtica i diversa. El valor afegit de la política exterior de la Unió Europea depèn del que representa la Unió en la política mundial i de si està disposada a actuar de manera més cohesionada, pragmàtica i eficaç per adaptar-se a un món canviant sota la "marca" Europa", focalitzada en la promoció de la democràcia, els drets civils i les llibertats fonamentals, la pau, la cooperació, el creixement sostenible i la sostenibilitat.

La pedra angular de la influència i la política exteriors de la Unió Europea són els seus valors i principis fonamentals, que el mateix Tractat de Lisboa fixa que han d'inspirar la seva acció exterior. La política exterior de la UE s'ha d'articular sobre la base del respecte als drets humans, a la defensa de criteris de desenvolupament humà sostenible, a l'ètica i a la responsabilitat en l'ajuda deslligada dels interessos econòmics i comercials de la UE i els estats membres i a la promoció i implementació de programes de responsabilitat social corporativa per a les empreses, lligada amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), fomentant una activitat empresarial compromesa amb els reptes globals, la transparència en la gestió, el bon govern, el respecte pels drets humans i la igualtat de gènere. Aquesta aposta és, a la vegada, fruit de la convicció i de la

necessitat que el model actual de prioritzar els beneficis econòmics sense preveure els impactes sobre sostenibilitat social i ambiental no té futur.

El valor afegit de tota l'economia europea ha de ser la garantia que les seves empreses respectin els drets bàsics de les persones i el medi ambient, dins i fora de les fronteres europees, i el segell europeu ha de ser un símbol de qualitat, sinònim d'aquest respecte. El desenvolupament de l'economia europea també ha de vetllar per les inversions econòmiques i empresarials en països tercers i, en aquest sentit, les subvencions i ajudes al desenvolupament no poden obviar aquests aspectes.

Principals debats geopolítics

L'escenari internacional d'avui dia continua sent incert i la tensió augmenta. Aquesta situació està substituint dues dècades d'estabilitat relativa. L'Estratègia Global de la UE, elaborada el 2016, es fa ressò de la preocupació sobre l'estat del món i qualifica els nostres temps com "temps de crisi existencial, dins i fora de la Unió Europea".

UE - Estats Units

Des de que Donald Trump va assumir la presidència, la imprevisible política exterior dels Estats Units està generant un clima de desconfiança creixent en les relacions internacionals. Les implicacions de la política "*America first*" ('Amèrica primer') estan afectant àrees com el clima, la defensa i la cooperació multilateral. Les principals àrees de tensió de les relacions entre la UE i els Estats Units inclouen l'acord nuclear amb l'Iran, el comerç –les relacions comercials entre els ambdós blocs s'han deteriorat significativament–, la política exterior, la falta de compromís amb l'OTAN, les diferents percepcions de l'ordre multilateral, així com qüestions relacionades amb la ciberseguretat, aspectes econòmics, digitals i financers, el canvi climàtic, l'energia, la cultura, la ciència i la tecnologia. Sota la presidència de Trump, els Estats Units s'han retirat d'alguns òrgans i acords multilaterals, com l'Acord de París sobre el canvi climàtic, l'Associació Transpacífica (TPP), el Consell de Drets Humans de l'ONU i la Unesco. Davant d'aquest escenari, la UE, tot i tenir clara la importància que cal mantenir i enfortir les relacions transatlàntiques, s'està replantejant com dotar-se de més autonomia estratègica per disminuir la seva dependència respecte als Estats Units.

UE - Xina

Les relacions entre la UE i la Xina es veuen cada vegada més afectades per la creixent competència estratègica dels Estats Units. L'administració Trump considera la Xina un competidor estratègic, en canvi la UE, tot i les divergències fonamentals en àrees com la intervenció de l'estat i els drets humans fonamentals, es refereix a la Xina com a un soci estratègic. En els darrers temps, la Xina ha esmerçat grans esforços per transformar el seu pes econòmic en influència política, principalment a través d'inversions estratègiques en infraestructures. La Iniciativa del Cinturó i Ruta de la Seda o Belt and Road Initiative (BRI) és la iniciativa de política exterior més ambiciosa que ha adoptat el país. Amb el govern actual de Xi Jinping, la situació dels drets humans es continua deteriorant de manera alarmant. El govern intensifica la seva hostilitat cap a la dissidència pacífica, la llibertat d'expressió i de religió i l'estat de dret. Alguns exemples preocupants són la forta repressió contra les manifestacions massives a Hong Kong i l'enviament de persones majoritàriament d'ètnies uigur i kazakh en "camps de reeducació".

UE - Rússia

Des de l'annexió de la península de Crimea per part de Rússia i la guerra híbrida contra Ucraïna, les relacions polítiques entre la UE i Rússia es troben gairebé congelades i la cooperació està limitada a un enfocament selectiu i pragmàtic. La UE ha imposat un conjunt de sancions individuals, econòmiques i comercials a Rússia, i Rússia ha reaccionat amb el seu propi conjunt de sancions contra la UE, el qual afecta principalment el sector agrícola. Les contínues violacions de l'estat de dret i l'adopció de lleis restrictives en els darrers anys ha fet que la plena aplicació dels Acords de Minsk i el respecte del dret internacional segueixin sent les condicions prèvies clau que demana la UE per millorar les relacions amb Rússia. Pel que fa a la política energètica, Rússia utilitza les rutes de trànsit, com Nord Stream 2 i el TurkStream, per continuar amb les seves ambicions de política exterior. L'ús de l'energia com a eina de política exterior per part de Rússia pot augmentar a mesura que Rússia diversifiqui els seus mercats. En aquest sentit, la Xina ha resultat ser un soci atractiu, i com a conseqüència, les relacions entre els dos blocs s'han enfortit. Com a resposta a aquest escenari, la UE està construint una unió d'energia basada en el tercer paquet d'energia, que permetrà diversificar les fonts de subministrament.

UE - Turquia

L'estat d'emergència introduït després de l'intent del cop d'estat del 2016 es va prolongar fins a set vegades, fet que ha provocat una forta erosió de l'estat de dret i deteriorament dels drets humans, sobretot al sud-est del país, que és on es troba la zona kurda. Molts dels procediments vigents durant l'estat d'emergència segueixen sent aplicats per les forces policials i les administracions locals, i després del referèndum constitucional i les noves lleis que allarguen els poders concedits sota l'estat d'emergència, la concentració de poders continua a les mans d'Erdogan. Turquia es troba en una posició geoestratègica clau per a la UE i és membre de l'OTAN des de fa temps. No obstant això, la deriva autoritària del país no es pot menystenir, i és per aquest motiu que les converses d'adhesió es troben actualment congelades i cal que continuïn així fins que Turquia no reprengui de nou la via democràtica i compleixi amb els criteris de Copenhagen. A més, la política de mantenir els refugiats fora d'Europa donant milions d'euros a Turquia no és una situació sostenible i ens impedeix afrontar altres temes com els drets humans. Un cas que ha tingut força ressò en l'àmbit internacional i també a Catalunya ha estat el dictamen del Tribunal Europeu de Drets Humans reclamant la llibertat del diputat prokurd del Partit Democràtic dels Pobles (HDP) Selahattin Demirtas, líder de l'oposició i candidat a la presidència, que ha estat dos anys empresonat sense judici a Turquia.

UE - Orient Mitjà

L'Orient Mitjà continua sent una regió de conflicte i inseguretat, caracteritzada per l'augment del sectarisme, la creixent influència d'actors no estatals, una menor presència directa dels Estats Units, la intensificació de la rivalitat entre l'Iran i l'Aràbia Saudita, l'aparició d'actors regionals com Turquia, Qatar i els Emirats Àrabs Units i el deteriorament de les relacions entre Israel i alguns dels seus veïns àrabs. A més, la petjada de Rússia s'ha expandit considerablement durant l'última dècada, principalment en els camps polític, diplomàtic, econòmic –sobretot amb els països de l'OPEP– i militar. D'aquest últim camp cal destacar la seva forta involucració en la guerra de Síria. Un país de la regió que té un pes important és l'Aràbia Saudita, que és un dels principals importadors d'armes del món. Les restriccions a les exportacions d'armes a l'Aràbia Saudita des que va començar a atacar el Iemen el 2015 –una guerra que l'ONU qualifica com el pitjor desastre humanitari del món– han anat creixent, especialment a Europa. Alguns estats membres com

Alemanya i els Països Baixos han interromput temporalment les vendes d'armes també després de l'assassinat de Jamal Khashoggi al consolat saudita d'Istanbul. No obstant això, encara hi ha països com el Regne Unit, França i Espanya que segueixen mantenint el comerç d'armes amb el país. Cal un embargament d'armes a escala europea i que la UE sigui més crítica amb el règim, sobretot pel que fa a la situació dels drets humans i, en particular, dels drets de les dones. Lamentem que el Consell de la UE hagi bloquejat la proposta de la Comissió Europea d'afegir l'Aràbia Saudita a la llista negra de països que es consideren una amenaça a causa dels escassos controls en matèria de finançament del terrorisme i del blanqueig de capitals. Les relacions entre l'Aràbia Saudita i l'Iran continuen sent tenses. La UE dona suport al Tractat sobre la no proliferació de les armes nuclears amb l'Iran, a diferència de l'administració Trump, que s'hi oposa fermament i continua a favor de les sancions comercials.

UE - Amèrica Llatina

Els estats membres de la Unió Europea, la mateixa Unió Europea i Amèrica Llatina i el Carib tenen una llarga història de relacions bilaterals. Avui dia, estan vinculats per una xarxa d'acords de cooperació i de lliure comerç. El comerç és vist com el creador més eficaç de la riquesa, fet que promou models de creixement dirigits a l'exportació mitjançant acords de lliure comerç i d'inversió. L'Amèrica Llatina té ecosistemes molt rics, però tremendament fràgils. L'explotació, transformació i comercialització d'energies no renovables bloqueja la transició cap a un futur més net i provoca danys ambientals i climàtics irreversibles. La UE ha d'invertir la degradació del medi ambient. D'altra banda, la violència contra defensors dels drets humans i mediambientals, així com els periodistes, ha augmentat dramàticament, sobretot la violència contra les dones. Despossessió, desplaçament, explotació i marginació dels pobles indígenes, així com de les persones que defensen els seus territoris o s'oposen als megaprojectes que destrueixen els boscos, constitueix una clara violació dels drets humans. Aquest escenari ha generat una creixent sensació d'inseguretat a l'Amèrica Llatina. Veneçuela està actualment en el punt de mira internacional per la multicrisi que està patint el país. A pesar que el Parlament Europeu va reconèixer Juan Guaidó com a president legítim fa unes setmanes, no hi ha una posició comuna clara entre tots els estats membres de la UE, però sí que es demanen la celebració d'eleccions i que es posi fi a la vulneració dels drets humans, que està resultant sent summament preocupant.

Què proposem?

- Articular una veritable política exterior i de seguretat comuna de la UE que abandoni la natura estrictament intergovernamental de la PESC i que permeti projectar una acció exterior coherent i cohesionada de la Unió Europea al món. Passar de la unanimitat a la majoria qualificada al Consell, per evitar l'efecte paralitzador del dret a veto.
- Promoure l'acció del Servei Europeu d'Acció Exterior, així com altres instruments instituïts pel Tractat de Lisboa, que permetin articular i elevar el perfil internacional de l'acció de la Unió Europea i en reforcin la capacitat per actuar eficaçment en afers globals.
- Apostar perquè la universalització dels Drets Humans sigui la primera prioritat de la política exterior de la Unió Europea. En aquest sentit, la Unió Europea ha de continuar enfortint les capacitats en la gestió civil i humanitària de crisis i en la prevenció de conflictes.
- Apostar per una política de veïnatge i ampliació ambiciosa, basada en una concepció d'Europa com a projecte obert a altres països del continent, però basada en el respecte dels valors fundacionals de la Unió. Quan compleixin amb els criteris d'adhesió, els països dels Balcans

occidentals (Albània, Bòsnia i Hercegovina, Kosovo, Sèrbia, Montenegro, i la República de Macedònia del Nord) han de poder formar part de la UE. Pel que fa a Turquia, tot i que defensem la possibilitat que algun dia pugui ser membre de la UE, és evident que els esdeveniments polítics dels darrers anys i la deriva antidemocràtica i de vulneració dels drets humans del govern d'Erdogan fan impossible realitzar aquesta perspectiva en el curt termini. Donem suport a la congelació de les negociacions d'adhesió, però no a la seva cancel·lació definitiva.

- Aprovar un règim europeu global de sancions (congelació d'actius, prohibició de visats, etc.) dirigit a individus i entitats de tercers països que siguin responsables de violacions de drets humans. Aquesta proposta faria emergir la UE com a actor global compromès amb la defensa dels drets humans.

5.2. Relacions Euromediterrànies

Les relacions de la Unió Europea amb els països mediterranis formen part de la Política Europea de Veïnatge (PEV), la qual té com a objectiu crear aliances més efectives entre la UE i els seus socis mediterranis per fomentar l'estabilitat a la zona, en termes polítics, socioeconòmics i de seguretat. Els països que en formen part són: Algèria, Egipte, Israel, Jordània, Líban, Líbia, Marroc, Palestina, Síria i Tunísia. En el marc de la PEV, la UE i els seus socis mediterranis han adoptat plans d'acció bilaterals o prioritats d'associació (excepte Líbia i Síria, en què les negociacions continuen suspeses a causa de la inestabilitat en ambdós països). Aquests plans estableixen agendes per a la reforma política i econòmica com avançar en l'accés al mercat i fomentar la cooperació en matèria de migració i mobilitat –amb el Marroc i Tunísia, per exemple, s'estan duent a terme les negociacions sobre acords de lliure comerç (DCFTA)–, i estan majoritàriament finançats per l'Instrument Europeu de Veïnatge (IEV). A més, l'any 2008 es va crear un marc de cooperació regional, la Unió per la Mediterrània (UpM), la qual ha estat fortament criticada per la falta de resultats reals i poca ambició.

La situació socioeconòmica de la regió continua sent preocupant, sobretot per les contínues violacions dels drets humans, de l'estat de dret i de les llibertats fonamentals, així com pels alts nivells d'atur juvenil i exclusió social, cal recordar que els joves van tenir un paper especialment actiu durant les revoltes de la Primavera Àrab. Molts països de la zona encara estan patint les conseqüències d'aquestes revoltes, tot i que a nivells diferents. Alguns dels majors desafiaments a què s'enfronten aquests països són la pressió a la qual estan sotmesos els pressupostos estatals –situació que s'ha vist agreujada per la crisi financera global i per la caiguda dels preus del petroli que va començar el 2014–, la corrupció, els fluxos migratoris, la manca d'un veritable sector privat, la disminució de les inversions estrangeres directes (IED), el mal estat de la infraestructura i la disminució del turisme. A més, el sector energètic està sent un tema dominant per al futur de la regió. Els descobriments de reserves de gas a la Mediterrània oriental presenten oportunitats, però també reptes, com l'augment de les tensions polítiques entre els països veïns. Aquest és el cas no només de Xipre i Turquia, sinó també d'altres països com el Líban i Israel. La situació política cada vegada és més complexa i l'aparició de nous actors polítics i econòmics com Rússia i la Xina, fan que, malgrat les contínues inversions, la UE no hagi pogut obtenir una influència política i econòmica real a la regió.

Què proposem:

- Lluitar perquè les relacions Euromediterrànies tornin a ser una de les prioritats de la política exterior de la UE i perquè fomentin el diàleg, la inclusió democràtica, política i socioeconòmica, així com la prevenció de conflictes, el multilateralisme i la cooperació entre els països de la zona.
- Reforçar el paper de Catalunya i Barcelona com a pol de les relacions Euromediterrànies.
- Apostar per una política europea de veïnatge ambiciosa, basada en el respecte als drets humans i la igualtat de gènere, la no-discriminació i amb una activitat empresarial compromesa amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), la transparència en la gestió i el bon govern.
- Dissenyar mesures que permetin evitar el risc que alguns països de la regió utilitzin mesures de contenció dels fluxos migratoris per buscar un major aprofitament en el seu diàleg polític i econòmic amb la UE.
- Insistir en la necessitat que la UE es reafirmi en els seus valors fundacionals impulsant polítiques a curt, mitjà i llarg termini que apostin per la lluita contra les màfies que s'aprofiten de la situació de vulnerabilitat dels migrants.
- Apostar perquè els joves siguin un focus principal de l'acció de la UE cap a la regió, amb un enfocament intersectorial. Cal que les polítiques de joventut s'integrin en totes les polítiques que la UE du a terme a la regió.
- Apostar perquè la política europea de veïnatge fomenti el disseny i la implementació d'accions clau que permetin oferir més oportunitats de treball, facilitar l'emprenedoria i millorar la qualitat de l'educació als països de la zona, a través de processos participatius i més democràtics que ajudin en l'elaboració de documents estratègics.
- Instar les institucions europees a vetllar perquè les inversions econòmiques i empresarials als països mediterranis respectin els valors i els principis fundacionals de la Unió. Les subvencions i ajudes al desenvolupament de l'UE, per tant, han de tenir en compte que es compleixin aquests aspectes.
- Donar suport a la proposta de crear un programa Erasmus Euromediterrani separat de l'Erasmus +.

5.3. Defensa europea

En els darrers anys, Europa ha afrontat creixents reptes referents a la seguretat, tant interns com externs. Rússia ha començat a actuar de manera més agressiva amb els veïns europeus, els Estats Units, sota d'administració Trump, estan creant incertesa a escala global i la Primavera Àrab, desgraciadament, s'ha convertit en guerra i inestabilitat. L'ordre multilateral està sent socavat per diferents actors que creen noves polaritzacions. Internament, el terrorisme gihadista, i també el d'extrema dreta, suposen una amenaça important a la seguretat i a la democràcia.

El nostre enfocament sobre la seguretat es basa en el concepte de seguretat humana que posa les persones al centre, protegint-les així com els seus drets i llibertats. Rebutgem la idea de perdre llibertats per guanyar seguretat, cal avançar en seguretat i en llibertats conjuntament. Les amenaces a la seguretat s'han de combatre des de les seves causes profundes i no només les

conseqüències que acostumen a comportar un retrocés en les llibertats. El concepte de seguretat és ampli i inclou aspectes com el canvi climàtic, la seguretat alimentària, energètica, econòmica...

La resposta europea davant dels conflictes ha de ser la de prioritzar la prevenció civil de conflictes, la construcció de la pau, la mediació i la reconciliació. En aquest sentit, lamentem que, mentre per al proper període pressupostari 2021-2027, la Comissió Europea proposa gastar 20.000 milions d'euros en defensa, el pressupost per a construcció de la pau i altres mesures civils serà de només 880 milions d'euros.

Cal posar fi a l'exportació d'armes i material defensiu a països en conflicte. No només és immoral i il·legal, ja que agreuja els conflictes i les violacions de drets humans, sinó que suposa un problema de seguretat global i mina greument la coherència d'Europa. La suma de la despesa en defensa dels estats membres de la Unió equival a la segona major despesa del món. És per això que el desplegament d'una política comuna de defensa basada en un augment de la despesa militar, la creació de programes europeus de recerca militar i un desenvolupament més gran de la indústria militar europea, no han de ser una prioritat de la Unió.

Què proposem:

- Augmentar el pressupost dedicat a la prevenció de conflictes i crear al Servei Europeu d'Acció Exterior una direcció general dedicada a aquesta prioritat.
- Fer de la defensa europea una força d'interposició i de pacificació especialitzada en la resolució efectiva dels conflictes que es produeixen en el seu àmbit d'influència i ajustada al marc legal internacional.
- Vetllar perquè el Parlament Europeu exerceixi un rigorós control sobre la despesa militar dels estats membres. No invertir més recursos en defensa, sinó començar per compartir els recursos actuals, evitant duplicitats i fragmentació i millorant la interoperabilitat. La despesa en defensa s'ha d'ajustar a les necessitats i amenaces reals, sense caure en un discurs bel·licista que justifiqui augments desproporcionats en despesa militar ni subvencions desorbitades a la indústria de defensa.
- Evitar que els programes europeus de recerca financin la recerca militar.
- Vetllar perquè la producció i venda d'armament de les indústries de la Unió Europea s'ajusti a les recomanacions i prohibicions dels organismes, tal com estableix el dret de la UE i els tractats internacionals. Amb això volem impedir que països no democràtics, que no respectin els drets humans, amb règims autoritaris o amb intencions expansionistes, puguin adquirir aquest armament europeu.
- Sancionar els estats membres que no respectin la posició comuna sobre el control a l'exportació d'armes.
- Prohibir l'ús, la producció i el desenvolupament de les armes que funcionen sense la necessitat que siguin dirigides per un humà, el que es coneix com a armes letals autònomes –en anglès *killer robots*–. Mai una màquina ha de poder decidir sobre la vida de les persones.
- Impulsar des de la UE el desarmament nuclear en les diverses instàncies globals (Nacions Unides, Tractat de No Proliferació Nuclear) i donar suport a la proposta de subscriure un Tractat de Prohibició de les Armes Nuclears.
- Transformar el seient de França al Consell de Seguretat de l'ONU en un seient de la UE, per permetre que el bloc parli amb una sola veu en l'escenari global.

5.4. Cooperació al desenvolupament

La Unió Europea, a través de la cooperació al desenvolupament, té l'objectiu no només de reduir la pobresa i promoure la democràcia i els drets humans al si dels estats membres, sinó també arreu del món. Per aquest motiu, es destina una part del finançament europeu a ajudar que els països en vies de desenvolupament redueixin els seus nivells de pobresa i respectin l'estat de dret i els drets humans de la població.

També té l'obligació de facilitar que les empreses europees es puguin instal·lar en tercers països on poden contribuir a crear llocs de treball i al seu creixement econòmic. La UE, però, també té l'obligació d'assegurar-se que les empreses europees a l'exterior respectin els drets humans i el medi ambient.

Des d'Esquerra Republicana creiem fermament en la cooperació al desenvolupament com una eina útil per reduir la pobresa i fomentar la democràcia i els drets humans arreu del món. És per això que creiem que la UE no pot condicionar l'ajuda al desenvolupament al fet que els receptors controlin les seves fronteres en benefici propi i sense garanties de respecte als drets humans. Així mateix, la UE s'ha d'assegurar que les empreses europees són escrupolosament respectuoses amb els drets humans i el medi ambient.

Per tot això és necessari que la UE i els seus estats membres no només mostrin el seu compromís amb la cooperació augmentant el finançament d'aquesta partida, sinó que també han de garantir que aquest finançament serà únicament per reduir la pobresa i les desigualtats i fomentar l'estat de dret i la promoció dels drets humans. Així mateix, s'ha de crear un marc regulador, en l'àmbit europeu o internacional, que vigili les empreses transnacionals i sancioni aquelles que malmeten el medi ambient o vulneren els drets humans.

Què proposem:

- Garantir que la política de desenvolupament tingui la mateixa importància que les altres polítiques exteriors en l'articulació de l'acció exterior de la Unió Europea, tal com proclama el Tractat de Lisboa.
- Lluitar perquè les institucions europees promoguin que els estats membres destinin el 0,7% del PIB a cooperació al desenvolupament.
- Lluitar perquè el finançament europeu a la cooperació, que per al proper Marc Financer Plurianual es troba en la partida del pressupost destinada a Acció Exterior, condicioni aquesta ajuda únicament a la reducció de la pobresa i les desigualtats, la promoció dels drets humans i el creixement econòmic sostenible. En cap cas s'ha de condicionar al control de les fronteres externes europees, a la cooperació en la contenció de la migració, o a d'altres interessos de la UE.
- Dissenyar processos més participatius, àgils, transparents i més democràtics per a l'elaboració dels documents estratègics o de planificació en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, garantint una desvinculació dels interessos estatals, evitant comitès creats *ad hoc*, i en què el Parlament Europeu tingui un pes de legitimitat fonamental.
- Impulsar instruments de control i sanció a les empreses europees que, instal·lades en països tercers, no compleixin les garanties mínimes laborals i de dignitat en el treball ni respectin els

drets humans o el medi ambient. Vetllar també per la protecció del medi ambient, la inversió sostenible en el temps i el control estricte de les condicions laborals a les empreses subcontractades per empreses europees en tercers països, sancionant l'incompliment d'aquestes premisses.

- Donar suport a l'aprovació i la implementació del Tractat Vinculant sobre Empreses i Drets Humans de les Nacions Unides.
- Treballar perquè, a mitjà termini, tots els productes que portin el segell europeu estiguin compromesos amb unes normes bàsiques de comerç just.
- Afavorir les polítiques de cooperació i desenvolupament amb tercers països impulsades pels estats membres i dissenyar estratègies comunes per al conjunt de la UE.

6. UNA EUROPA DEMOCRÀTICA I DIVERSA QUE PROTEGEIXI ELS DRETS FONAMENTALS I L'AUTODETERMINACIÓ

6.1. Drets fonamentals i dret a l'autodeterminació

Sempre hem defensat els valors fundacionals de la Unió Europea: la llibertat, la igualtat i la solidaritat. Una Europa que no treballa per complir escrupolosament els drets fonamentals de totes les persones que viuen a la UE, i que no promou el respecte per aquests drets als estats tercers amb qui té relacions, no és la Unió Europea que nosaltres volem. Malauradament, aquesta darrera legislatura hi ha hagut un retrocés evident dels drets fonamentals i dels valors europeus. L'auge de la ultradreta i del populisme ha fet aflorar discursos excloents i propostes polítiques que contradueixen els valors fonamentals de la Unió. Cal denunciar aquest fals europeisme que ha segrestat la idea original de la UE per utilitzar-la per als seus interessos particulars, i a la vegada, molt sovint, culpabilitzar-la per no assumir responsabilitats quan les polítiques puguin tenir un cost electoral.

Hem de treballar amb la resta de forces polítiques democràtiques per aturar l'extrema dreta i garantir el respecte dels drets fonamentals de totes les persones que viuen a la Unió Europea.

Durant aquesta legislatura, Europa ha pogut veure com l'Estat espanyol reprimia l'exercici dels nostres drets democràtics en un referèndum d'autodeterminació. Ha pogut veure com líders de la societat civil, la presidenta del nostre Parlament i membres del govern han estat empresonats injustament, com altres representants polítics s'han hagut d'exiliar, com rapers, activistes socials i actors han estat jutjats per cantar contra la corona, salvar la vida de persones a la frontera sud o portar un nas de pallasso. Malgrat que la resposta de la Unió Europea no ha estat la que ens agradaria, cada cop són més les veus que s'alcen arreu d'Europa per denunciar l'actuació del govern espanyol i reclamar que la Unió Europea no actuï diferent quan ha de condemnar les violacions de drets a l'Estat espanyol o a Hongria, Romania o Polònia.

Què proposem:

- Lluitar perquè la UE garanteixi i protegeixi l'exercici del dret a l'autodeterminació dels pobles que la componen i perquè estableixi un procediment d'ampliació interna per a la incorporació automàtica de nous estats a la UE formats per ciutadans i territoris que prèviament ja formaven part de la UE.
- Lluitar perquè la Carta de Drets Fonamentals europea sigui directament aplicable sempre i per a tothom, i no només quan els estats membres implementen normativa comunitària.
- Lluitar perquè la Unió Europea sigui implacable contra aquells que vulnereu els valors europeus, que inclouen el respecte a la democràcia i els drets fonamentals de totes les persones que es troben en territori europeu. L'article 7 dels tractats, pel qual es poden suspendre els drets de vot d'un estat membre, no és suficient per fer front a aquesta situació. És per això que proposem, a banda de l'activació de l'article 7 quan sigui adequat, la creació d'un mecanisme periòdic de revisió de l'estat de la democràcia, l'estat de dret i els drets fonamentals a tots els estats membres (semblant al que du a terme Nacions Unides).

- Apostar per la condicionalitat dels fons europeus: quan el Parlament Europeu, la Comissió o un terç dels estats membres consideren que un estat membre infringeix els valors fonamentals de la UE, la Comissió hauria de tenir dret a controlar estrictament l'ús dels fons comunitaris en aquest país, per assegurar que la despesa de la UE compleix plenament amb la legislació europea. Proposem que el principi de gestió compartida es pugui suspendre temporalment i que la Comissió gestioni directament els fons de la UE, en estreta col·laboració amb les autoritats regionals i locals. La suspensió de la despesa de la UE en un estat membre que infringeixi de manera sistemàtica i persistent els valors fonamentals de la UE només hauria de passar com a últim recurs, i d'acord amb l'article 7 del Tractat.
- Lluitar perquè les amenaces a la seguretat no siguin un argument per minvar les llibertats i els drets de la ciutadania de la UE. Les noves mesures de seguretat que fixi la Unió Europea durant aquesta legislatura no poden ser l'excusa per reduir la nostra llibertat ni els drets fonamentals de les persones que migren a la Unió. Cal desenvolupar mesures intel·ligents i efectives contra el terrorisme i la radicalització violenta basades en una anàlisi profunda i integral de la situació, evitant la gesticulació política i la sobreacció basada en les emocions. Cal vetllar perquè els afectats de les polítiques antiterroristes siguin els terroristes i no, en la mesura del possible, la ciutadania en general. Protegir al màxim la llibertat de moviments dins la UE. Lamentem la reintroducció temporal de controls fronterers dins de la zona Schengen que hem vist durant aquesta legislatura.
- Protegir la llibertat d'expressió, d'informació i dels mitjans de comunicació, eines fonamentals per garantir la democràcia i l'estat de dret. La protecció dels alertadors de corrupció – *whistleblowers*– i la lluita contra les notícies falses –*fake news*– seran una de les nostres prioritats en aquest àmbit.
- Vetllar per la independència judicial i la separació de poders als estats membres.
- Construir, en aliança amb les altres forces democràtiques i acolloïdores de la UE, una alternativa ideològica perquè la ciutadania europea prengui consciència dels perjudicis que la xenofòbia i el racisme ens poden portar i dels avantatges de viure en societats diverses i cohesionades. L'esquerra no pot comprar el discurs criminalitzador amb les migracions.
- Prevenir des de la infància els prejudicis, rumors i estereotips com a via per combatre la xenofòbia i el racisme. Promoure el coneixement des de l'àmbit educatiu de valors fonamentals com el respecte a la diferència, la tolerància i el civisme.
- Combatre la incitació a l'odi i les simbologies racistes i excloents amb qualsevol col·lectiu vulnerabilitzat. Establir mecanismes perquè els delictes d'odi no siguin emprats per criminalitzar les veus dissidents amb el règim o els col·lectius vulnerables.
- El Parlament Europeu no pot ser un altaveu de discursos racistes o que vulnerin els valors fundacionals de la UE. Cal que es creï una comissió d'ètica i de control dels seus membres.
- Apostar per una legislació antidiscriminació consolidada i desbloquejar la directiva sobre igualtat de tracte (encallada des de fa més de deu anys al Consell). Així mateix, fomentar i donar suport als estats membre perquè desenvolupin plans d'acció contra el feixisme, el racisme, la xenofòbia i altres formes de discriminació i intolerància.
- Promoure el desenvolupament de plans de desradicalització de persones que han format part d'un grup d'ideologia neofeixista o neonazi en tots els estats membres de la UE.
- Augmentar el suport a la societat civil que treballa per protegir la democràcia, els drets i les llibertats fonamentals a la UE a través del nou Programa drets i valors.

- Vetllar per la laïcitat de l'espai públic tot establint mecanismes perquè la llibertat religiosa i de consciència de tots els europeus es pugui desenvolupar sense restriccions sempre que es basi en els valors del respecte i la tolerància. Fomentar, des de les institucions comunitàries, el diàleg entre creences i conviccions com a mecanisme per fomentar la convivència dins la diversitat. Protegir els poders públics de les ingerències dels poders religiosos.
- Lluitar perquè la tolerància i el respecte a la diferència també s'apliquin a les minories nacionals i ètniques, religioses i lingüístiques. S'han d'establir mecanismes que defensin els drets d'aquestes minories.
- Demanar amb urgència que no només tots els estats membres, sinó també la Unió Europea com a institució, ratifiquin i apliquin el Conveni d'Istanbul i que s'adopti una directiva per lluitar contra la violència i discriminació que pateixen les dones de totes les edats, classes socials i orígens.
- Tenir en compte que les persones migrades i refugiades en situació de vulnerabilitat són un col·lectiu especialment nombrós i lluitar perquè la normativa europea apliqui, sense fissures, els convenis internacionals de protecció de les persones migrades i la Convenció de Ginebra sobre els drets de les persones refugiades. El compliment dels drets fonamentals és aplicable a totes les persones que es troben en territori europeu, sigui quina sigui la seva nacionalitat.
- Permetre la llibertat de circulació: l'àrea Schengen, sense controls a les fronteres internes, ha de tornar a la normalitat tan aviat com sigui possible. El Codi de fronteres Schengen ha de prescriure límits de temps clars i obligacions perquè l'estat membre que vulgui reintroduir temporalment els controls, ho faci per motius molt excepcionals i justificats i per períodes de temps molt curts. L'ús injustificat i prolongat dels controls ha de ser sancionat per la Comissió Europea.
- Reforçar el paper de l'Agència Europea de Drets Fonamentals com a organisme que pot donar assistència als estats membres i/o als legisladors quan ho necessitin i reforçar el seu paper com a agència que protegeix i promou el compliment dels drets fonamentals a la UE.
- Articular mecanismes perquè els estats membres vetllin per la recuperació de la seva memòria històrica, amb criteris ètics i de rigor, establint també mecanismes de reparació i de lluita contra la impunitat. Tots els estats membres de la UE, també l'Estat espanyol, han de complir amb les recomanacions de les Nacions Unides pel dret a la veritat, la justícia, la reparació i la garantia de no repetició. Seguirem treballant des del Grup de Memòria Històrica per fer realitat aquests objectius.

6.2. Diversitat i plurilingüisme

La Unió Europea s'ha constituït com una unió d'estats, de manera que les llengües que s'hi reconeixen són les oficials de cada estat membre, fet que sovint deixa de banda les llengües i cultures que no tenen un estat propi que les defensi. Això queda ben palès a l'Estat espanyol que, lluny de reconèixer la plurinacionalitat i el plurilingüisme, s'expressa únicament en castellà, l'única llengua de l'Estat que és reconeguda com a oficial de la Unió Europea. Segons els tractats de la Unió, això no hauria de ser un problema, ja que qualsevol estat pot demanar l'oficialitat d'una o més llengües que l'integren, però la negativa de l'Estat espanyol a reconèixer les llengües distintes al castellà ha impossibilitat l'oficialitat del català i l'occità a la Unió Europea.

L'any 1992, el Consell d'Europa va aprovar com a tractat europeu la Carta de les Llengües Regionals o Minoritàries per promoure les llengües pròpies d'Europa a les quals no es reconeixia l'oficialitat, un tractat que ha estat ratificat per la majoria d'estats, també l'Estat espanyol i, recentment, el francès. En tot cas, però, la ratificació de la Carta no ha comportat que les llengües regionals i minoritàries siguin considerades en condicions d'igualtat amb les oficials de la Unió ni que se les hagi promocionat en l'àmbit europeu, fet que altra vegada depèn de la decisió dels estats.

La llengua catalana és un element fonamental per a la vertebració i la identitat dels Països Catalans, així com l'occità ho és per a la Val d'Aran i Occitània. La diversitat lingüística és una de les principals riqueses de què gaudeix la Unió Europea, unes llengües que haurien de ser objecte d'especial protecció i promoció. Sobretot perquè les llengües, més enllà de ser instruments de comunicació, esdevenen elements de cohesió i d'identitat dels seus territoris, així com una riquesa de diferents maneres de veure el món.

Paral·lelament, la societat europea, immersa en una realitat global, ha esdevingut una societat plurilingüe, en què el fenomen de la immigració, la mobilitat dels ciutadans europeus i la interconnexió mundial fan que, en un mateix territori, es parlin moltes més llengües que les pròpies i oficials, amb tot el que això comporta. Aquest fet ha de ser vist com un repte i una oportunitat alhora: d'una banda, s'han de garantir els drets de la ciutadania i l'accés als serveis públics amb independència del grau de coneixement d'una determinada llengua; de l'altra, aquesta diversitat és un potencial per a l'enriquiment cultural i per obrir-se al món.

Què proposem:

- Treballar perquè el català i l'occità esdevinguin llengües plenament oficials i de treball de la Unió Europea. Mentre aquest ple reconeixement no arribi:
  - Defensar activament el dret de les eurodiputades i els eurodiputats a fer servir el català al Parlament Europeu, aprofitant que l'actual marge jurídic, tècnic i pressupostari permetria implementar aquesta mesura de manera immediata si hi hagués la voluntat política suficient.
  - Instar que es pugui exercir el dret de petició davant del Parlament Europeu també en català, atès que és un dret fonamental de tota la ciutadania de la UE.
  - Sol·licitar activament la reforma dels acords bilaterals entre el Regne d'Espanya i la UE per garantir el dret d'adreçar-se per escrit en català a les institucions de la UE, un dret que avui no és real ni efectiu a causa del procediment lent i complicat que desincentiva l'ús d'aquesta prerrogativa.
  - Sol·licitar activament que la Comissió Europea inclogui explícitament el català en els seus programes d'aprenentatge de llengües. Malgrat que el català es la setena llengua més apresada de la UE i que hi ha 120 universitats europees que l'ensenyen, encara no és en els programes europeus d'aprenentatge.
  - Sol·licitar la inclusió del català com a llengua per poder fer el CV normalitzat europeu (Europass).
  - Denunciar l'incompliment de la directiva europea en matèria de reciprocitat audiovisual i exigir que els estats implicats signin els acords bilaterals pertinents per implementar-la.
  - Vetllar perquè la legislació europea no arraconi l'ús del català ni limiti la capacitat de legislar a favor de la llengua que tenen les nostres institucions. Entre el 2017 i el 2018 s'han aprovat

55 normatives europees que imposen el castellà als territoris de parla catalana només pel simple fet que el català no és oficial a la UE.

- Denunciar al Parlament Europeu totes les agressions lingüístiques que pateixen els catalanoparlants arreu dels Països Catalans, amb l'objectiu d'instar les institucions europees a exigir a l'Estat espanyol i a l'Estat francès el compliment dels nostres drets lingüístics
- Defensar el model educatiu català com un exemple d'integració davant les institucions europees, com a resposta als atacs que rep de l'Estat espanyol i com a exemple de bones pràctiques en el tractament de la diversitat lingüística.
- Treballar per la implementació de la resolució del Parlament Europeu sobre "Igualtat lingüística a l'era digital" perquè els parlants de llengües com el català no quedin fora dels principals productes tecnològics i de l'administració electrònica.
- Instar les institucions europees a crear programes específics en base al reconeixement i promoció de les llengües regionals i minoritàries amenaçades per tal d'avançar cap a un model de justícia lingüística.
- Facilitar que qualsevol ciutadà europeu es pugui adreçar amb la seva llengua a les institucions europees, mitjançant les traduccions i les oficines que té la UE.
- Lluitar perquè el Consell d'Europa, a través de la Carta Europea de Llengües Regionals o Minoritàries, promogui que les institucions europees i els estats membres ratifiquin i implementin la Carta.
- Promoure el respecte de les empreses als drets lingüístics dels consumidors, mitjançant el desenvolupament d'una norma de qualitat en la gestió lingüística empresarial.
- Afavorir la inclusió de les llengües europees no oficials en els programes europeus que tenen com a objectiu l'aprenentatge i la difusió de les llengües.
- Promoure i implementar el Protocol per a la Garantia dels Drets Lingüístics, conegut com a Protocol de Donostia, que té com a objectiu la promoció i la protecció dels drets lingüístics dels parlants de llengües minoritzades.
- Promoure la concessió d'ajuts econòmics i l'establiment de mesures d'acció positiva a favor de les llengües minoritàries europees, entesos com a ajuts i mesures comunitàries no contraris als principis comunitaris.
- Promoure una nova Carta Europea de les Llengües a Europa per superar l'estigma de les "llengües minoritàries", i que permeti orientar els valors del plurilingüisme i la diversitat lingüística, per promoure que les institucions europees implementin polítiques concretes.
- Promoure la creació d'una Agència Europea per al Multilingüisme que fomenti l'ús de totes les llengües, també les que estan en situació de minorització, i el respecte als drets lingüístics.
- Lluitar perquè la tolerància i el respecte a la diferència també s'apliqui a les minories nacionals i ètniques, religioses i lingüístiques que han viscut a Europa durant segles. S'han d'establir mecanismes efectius que defensin els drets d'aquestes minories.
- Seguir donant suport a la iniciativa Minority Safepack, una iniciativa ciutadana que, si s'aproves, obligaria la Comissió Europea a establir un mínim de protecció de les llengües no oficials de la UE amb una oficina de promoció lingüística, a crear un règim jurídic comú de copyright per garantir la reciprocitat de les emissions audiovisuals entre territoris d'una mateixa llengua

separats per fronteres i a incloure la promoció de la diversitat lingüística en els criteris d'atorgament dels fons de cohesió.

6.3. Transparència i lluita contra la corrupció

En una ciutat com Brussel·les, on prop de 30.000 grups de pressió han invertit col·lectivament més de 1.000 milions d'euros per influir en la política europea, volem que la transparència es converteixi en la norma, de manera que els diners no puguin comprar influència. També en l'àmbit europeu necessitem controlar de manera efectiva com es gasten els diners públics, posar límits als ingressos obtinguts en activitats paral·leles i castigar severament aquells que abusen del càrrec per al seu propi benefici.

D'altra banda, els alertadors de corrupció necessiten protecció i els periodistes necessiten llibertat de premsa. Una democràcia no pot ser operativa sense la protecció dels alertadors de corrupció o sense uns mitjans de comunicació lliures que controlin l'exercici del poder.

Què proposem:

- Posar en funcionament la fiscalia europea, amb mandat per als afers de corrupció, tràfic d'influències, evasió i frau fiscal, així com altres problemàtiques de dimensió internacional.
- Desenvolupar un sistema d'indicadors, basat en els requisits establerts en el Programa d'Estocolm, per mesurar el nivell de corrupció dels estats membres i avaluar les seves polítiques anticorrupció; elaborar un índex de corrupció per classificar els estats membres i que permeti fer un control i seguiment específic país per país. Incrementar les quotes de transparència a la UE, fent més accessible als ciutadans tota la informació sobre la base de la qual les institucions europees prenen les decisions. En aquest sentit, cal que les actuacions del Consell i les seves deliberacions siguin accessibles als ciutadans, de tal manera que es faci pública la posició de tots els estats membres per tal de millorar la rendició de comptes.
- Revisar el registre obligatori dels lobbys que actuen a la UE. Transformar l'actual registre de lobbys en un registre obligatori per a totes les institucions, amb informació clara i suficient sobre la naturalesa de les organitzacions, les fonts de finançament i les activitats. Els incompliments han de ser sancionables.
- Introduir una empremta legislativa obligatòria que permeti conèixer la llista de grups de pressió que s'han reunit amb els ponents dels informes.
- Vetllar per la transparència del fons de despeses generals per als eurodiputats. Aquestes despeses han de finançar els lloguers i manteniments d'una oficina local i les despeses de funcionament de les oficines parlamentàries, però no hi ha control més enllà de la voluntat particular dels eurodiputats de retre comptes. Cal que sigui obligatori proporcionar rebuts per justificar les despeses i retornar els diners no utilitzats al final del mandat parlamentari.
- Impulsar mesures per evitar els conflictes d'interessos. Per això cal establir un període en què, a banda dels antics membres de la Comissió, els membres del Parlament i del Consell no puguin treballar en empreses que actuïn com a grups de pressió.
- Crear mecanismes de control de l'execució de les polítiques comunitàries per sancionar els casos d'abús o d'incompliments.

- Fomentar la participació més activament i de manera preferent de la societat civil i del tercer sector en tot el cicle de les polítiques públiques. La UE ha de ser proactiva perquè els actors de la governança europea hi participin més activament i cal que els distingeixi dels lobbys tradicionals que simplement defensen els seus interessos per augmentar el seu lucre i no tant per aconseguir avenços d'interès general.
- Reglamentar, en l'àmbit europeu, els sistemes de finançament dels partits polítics, tot prohibint les donacions anònimes i controlant molt estrictament les donacions de privats, alhora que es limita la despesa màxima en campanyes electorals. Cal també regular i controlar les que tinguin relacions orgàniques o directes amb els partits polítics.

6.4. La reforma democràtica i institucional de la Unió

La crisi econòmica que hem patit també ha posat en crisi les institucions europees. Durant aquest procés, hem vist com la UE es debilitava davant dels ciutadans, ja que no ha estat capaç de liderar la sortida de la crisi econòmica, ni ha sabut plantejar escenaris alternatius als de les retallades de l'estat del benestar i l'austeritat. Tampoc ha sabut gestionar adequadament l'arribada de persones a la recerca de refugi aquests darrers anys. Malauradament, les decisions preses en aquests dos àmbits –tard i malament– han estat més condicionades pels estats més poderosos de la UE que per les institucions de la Unió. Així, hem vist com el Parlament Europeu, que és l'òrgan de representació dels ciutadans de la UE, no tenia cap capacitat d'influència i control en les decisions que els estats membres prenen des del Consell. La poca agilitat i flexibilitat en l'adopció d'acords ha portat la UE a prendre decisions a destemps que han acabat, indubtablement, repercutint negativament en els ciutadans europeus.

En aquest programa es recullen un seguit de propostes que busquen democratitzar les institucions europees per fer-les més properes als ciutadans, amb l'objectiu d'avançar cap una UE més forta, influent, independent i transparent, que sigui capaç de liderar una governança global que posicioni Europa amb capacitat de competir en els grans mercats internacionals, però sempre mantenint o millorant les quotes de benestar social que la fan única.

La UE s'enfronta a una doble paradoxa: d'una banda, la percepció de la seva ineficiència i distància de la població i, de l'altra, l'expectativa que la UE ha de liderar les respostes als reptes globals que comparteixen els països membres: desenvolupament econòmic i social, igualtat de gènere, migracions, canvi climàtic, seguretat alimentària i seguretat pública. El descrèdit de les institucions democràtiques també és el descrèdit dels valors democràtics. L'eix del procés de refundació de la UE ha de ser radicalitat democràtica, fonamentada en una cultura política compartida concretada en tres elements: la redistribució de la participació política, la transparència i el rendiment de comptes i la institucionalització del paper dels *nous* actors socials i cívics. Així, la participació de la ciutadania en la UE no es pot extingir només amb el sufragi un cop cada cinc anys. És imprescindible que la ciutadania participi més àmpliament, i de manera directa i inclusiva, en la presa de decisions sobre les qüestions d'especial rellevància i que la UE fomenti la participació en els processos d'elaboració legislativa i deliberació parlamentària. Només d'aquesta manera es pot incrementar el sentit de pertinença dels ciutadans a la UE i fer que s'hi impliquin.

La UE ha de redefinir els mecanismes i els instruments per utilitzar el poder que li atorguen els ciutadans. Ha de treballar en una proposta de redefinició del model de governança, conjuntament amb els estats membres, les autoritats locals i regionals i la societat civil. Qualsevol democràcia ho

és sempre que el poder estigui igualment distribuït entre la ciutadania. Defensem la descentralització de les decisions, la participació de les dones en igualtat de condicions, la creació d'espais de debat comuns –com la creació de mitjans públics de comunicació europeus–. Cal que el Parlament sigui la principal instància amb iniciativa legislativa, habilitant consultes populars vinculants o iniciatives legislatives populars, i fomentar la creació d'espais de participació ciutadana més enllà del Parlament Europeu.

Igualment, basant-se en el principi democràtic, la Unió Europea ha de fer efectiu el dret a decidir dels seus ciutadans, amb el qual ha d'impulsar la convocatòria de consultes populars en afers rellevants en què la ciutadania europea pugui participar de manera directa en les seves decisions.

Què proposem:

- Eliminar la triple seu del Parlament (Brussel·les, Luxemburg i Estrasburg), que implica un cost anual de 103 milions d'euros, i centralitzar totes les activitats del Parlament a Brussel·les.
- Lluitar perquè el Parlament Europeu es concebi com la institució on resideix la sobirania dels ciutadans europeus i, per tant, com la institució més legitimada democràticament per exercir el control del poder executiu de la UE. Per aquest motiu, proposem un sistema parlamentari en què la presidència de la Comissió l'esculli el Parlament entre els candidats que encapçalin les llistes transnacionals. També ha de poder presentar mocions de confiança i de censura a la presidència de la Comissió.
- Lluitar perquè la Comissió sigui un autèntic executiu que vetlli per l'interès comú de la ciutadania europea. La composició de la Comissió, a banda de ser paritària, s'ha de reduir i respondre a criteris polítics i no de representació dels estats.
- Dotar el Parlament Europeu de poder d'iniciativa legislativa i de capacitat per legislar sobre les competències de la UE en condicions d'igualtat amb el Consell. El Parlament Europeu també ha de poder decidir com s'escullen els seus membres.
- Promoure que qualsevol reforma dels tractats, ja sigui simplificada o ordinària, hagi de ser aprovada pel Parlament Europeu i ratificada en referèndum d'acord amb un criteri de doble majoria: una majoria qualificada d'estats i una majoria de ciutadans.
- Potenciar la democràcia participativa en les institucions de la UE, perquè els ciutadans europeus puguin participar en la presa de decisions i se sentin més vinculats a les institucions europees. Cal flexibilitzar els requisits per a l'exercici de la Iniciativa Ciutadana Europea i transformar-la en una autèntica eina d'iniciativa legislativa.
- Avançar cap a un únic sistema electoral per al Parlament Europeu en tot el territori comunitari, que respecti la diversitat de tradicions electorals existents a Europa, de conformitat amb el principi de proporcionalitat i territorialitat, i que tingui en compte la representativitat de les nacions sense estat i la paritat. Aquest sistema electoral ha d'incloure les llistes transnacionals, circumscripcions específiques per a les nacions sense estat propi i llistes paritàries mitjançant llistes cremallera.
- Revisar la funció dels partits polítics europeus, reforçant-ne les estructures per convergir cap a la creació de llistes europees o llistes transnacionals. Utilitzar, en la mesura que sigui possible, les clàusules passarel·la dels tractats per maximitzar l'ús de codecisió entre el Parlament i el Consell.
- Transitar de la unanimitat a la majoria qualificada al Consell per a la presa de decisions en àmbits com la política fiscal i la política exterior.

- Incrementar la democràcia representativa de la UE, perquè els ciutadans se sentin més vinculats amb les institucions europees. En aquest sentit, cada partit europeu ha d'escollir una candidatura per presidir la Comissió. La presidència de la Comissió l'ha d'ocupar la candidatura que aconsegueixi un suport parlamentari més ampli.
- Flexibilitzar els requisits per a l'exercici de la Iniciativa Ciutadana Europea i transformar-la en una autèntica eina de democràcia participativa i d'iniciativa legislativa. La Comissió Europea hauria de posar sobre la taula una proposta legislativa per a cada iniciativa que arribi al milió de signatures.
- Crear una Assemblea de Regions i Pobles, que substitueixi l'ineficaç Comitè de les Regions, on les regions europees tinguin un poder de decisió real sobre les polítiques europees que afecten els seus ciutadans. Aplicar plenament el principi de subsidiarietat, que ha de comportar que allò que pugui gestionar un òrgan inferior no sigui atribuït a una instància d'abast superior. Cal que l'aplicació d'aquest principi no s'aturi en l'àmbit estatal, sinó que s'estengui als àmbits regional i local.
- Institucionalitzar mecanismes per fer consultes vinculants en l'àmbit europeu.
- Vincular la ciutadania europea a la residència permanent a un estat membre i concedir, per tant, el dret a vot als estrangers no comunitaris a partir dels cinc anys de residència en un estat membre. Els ciutadans europeus gaudiran dels mateixos drets i deures que els ciutadans de l'estat de residència.
- Reforçar la democràcia paritària. En aquest sentit, calen accions més decidides per incrementar la participació social i política de les dones, així com la seva presència en les institucions de la Unió Europea. Per tal d'assegurar una comissió paritària, demanem que cada estat membre proposi dues candidatures de les quals, com a mínim, una sigui una dona.
- Proposar que, a llarg termini, caldrà una revisió dels tractats per construir una Europa federal a través d'un procés constituent. Cal reprendre el debat sobre una Constitució Europea redactada per una assemblea constituent europea i amb forta participació ciutadana. Per convertir-se en una democràcia més forta, la UE necessita una Constitució Europea concisa i comprensible, que protegeixi els drets fonamentals dels ciutadans, defineixi les institucions europees i les seves respectives competències, estableixi els procediments legals i clarifiqui la distribució de poders entre els diferents nivells.